

Instans: Bildningsnämnden
Tid: 2023-02-27 kl. 15:00
Plats: Nossan (A-salen), Kommunhuset, Herrljunga

Samtliga ärenden har beretts av bildningsnämndens presidium. I samtliga ärenden föreslås bildningsnämnden besluta i enlighet med förvaltningens förslag till beslut om inget annat framgår av ordförandeskrivelse eller presidieskrivelse.

Förslag på justerare: Erik Hjertén (KD)

Ronny Norrman (S)
Ordförande

Fam Sundquist
Sekreterare

Information:

- BN= slutgiltigt beslut fattas i bildningsnämnden.
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
15.00			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
15.05	1	BN	Godkännande av dagordningen			Ordförande
15.10	2	INFO	Förvaltningen informerar	--	--	Bildningschef
15.40	3	KF	Verksamhetsberättelse 2022-12-31 bildningsnämnden	UN 2023/3	X	Controller
15.50	4	BN	Ombudgetering investeringar 2022 bildningsnämnden	UN 2023/2	X	Controller
15.55	5	BN	Rapport av ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), andra halvåret 2022	UN 2023/26	X	Handläggare
--	--	--	PAUS	--	--	--
16.20	6	BN	Tillsyn över fristående förskola- Påskliljan 2022	UN 2022/206	X	Bildningschef
16.25	7	KS	Internkontroll per 2022-12-31 för bildningsnämnden	UN 2021/8	X	Controller
16.40	8	BN	Initiativärende gällande samverkan om modersmålsundervisning	UN 2023/33	X	Ordförande

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Verksamhetsberättelse för Herrljunga ungdomsmottagning	Postlista UN 2023/1	X
2	Protokoll från FSG 2023-02-23	UN 2023/18	--

<i>NR</i>	<i>Delegeringsbeslut</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2023-01-29 – 2023-02-26	--	VS

Verksamhetsberättelse 2022-12-31 för bildningsnämnden

Sammanfattning

Bildningsnämndens budget 2022 uppgår till 262 338 tkr och utfallet per den 31/12-2022 är 261 720 tkr. Nämnden redovisar därmed för år 2022 ett överskott om 618 tkr jämfört mot årsbudget. Detta motsvarar en positiv avvikelse om 0,2% mot budget.

Att bildningsnämnden kan redovisa en positiv avvikelse beror främst på mer intäkter än budgeterat från statsbidrag och ersättningar i samband med corona, som sjuklöneersättning och skolmiljarden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-02-08

Verksamhetsberättelse bildningsnämnden 2022-12-31

Förslag till beslut

Verksamhetsberättelse 2022-12-31 för bildningsnämnden godkänns.

Gabrielle Ek
Controller

Expedieras till: Ekonomiavdelningen
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

DIARIENUMMER: UN 3/2023
FASTSTÄLLD/INSTANS: --
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2023-02-08
GILTIG TILL: --
DOKUMENTANSVAR: Bildningschef

Verksamhets- berättelse 2022-12-31

Bildningsnämnd

Herrljunga
kommun

Innehåll

Inledning/Sammanfattning	2
Ansvar och uppdrag.....	3
Verksamhetsbeskrivning tom 2022-12-31.....	6
Framtid	8
Mål.....	11
En hållbar och inkluderande kommun	11
En utvecklande kommun.....	13
Ekonomi	14
Drift	14
Fördelning efter verksamhetsområden.....	14
Ekonomisk sammanfattning	15
Investeringar.....	18
Volymer.....	19
Personal.....	20
Bilaga Mål.....	21
En hållbar och inkluderande kommun	21
En välkomnande och attraktiv kommun	23
En utvecklande kommun.....	26

Inledning/Sammanfattning

Bildningsnämndens ansvarsområden omfattar sedan 2015 både utbildning och kultur samt fritidsgård. Inom utbildningen finns en verksamhet som överlag präglas av god måluppfyllelse. Det finns också utvecklingsområden där vi systematiskt arbetar för att utveckla undervisningen och möta varje elev på rätt nivå utifrån aktuell pedagogik, i samtliga skolformer.

Det har under året skett förändringar i förvaltningens ledningsgrupp. Ny rektor för Molla och Mörlanda skolor samt en ny rektor i rektorsteamet på Altorpskolan har anställts, med start i augusti. Ett arbete kring förändring av Ytterby förskolor samt enheten Fyrskolan har pågått under vt-22. Arbetet har lett till en omorganisation som nu innebär två nya enheter Eggvena/Hudene samt Eriksberg/Od, där respektive rektor har ett verksamhetsansvar för förskola 1-5 år, fritidshem samt F- åk 6.

I förskolor, skolor och fritidshem finns en fortsatt god kontinuitet med behörig och legitimerad personal. Varje enhet arbetar strukturerat med ett systematiskt kvalitetsarbete och många goda insatser syns i den pedagogiska vardagen. Det systematiska kvalitetsarbetet har strukturerats om, här pågår fortsatt implementering i våra olika verksamheter men vi kan nu börja se att det används på ett sätt som stödjer verksamhetsutveckling. I den lilla kommunen får de goda prestationerna lyskraft och betyder skillnad i våra verksamheter. Vi arbetar fortsatt med många olika nätverk inom Borås/Sjuhärad, driver analysarbete med rektorsgrupperna i Vårgårda och Herrljunga, har regelbundna förstelärarnätverk och försöker på olika sätt skapa forum för det kollegiala lärandet. Bildningsförvaltningen medverkar till möjlighet för studier för tillsvidareanställd medarbetare som önskar kompletterar sin utbildning för att nå aktuella behörigheter, där vi ser ett behov i våra verksamheter.

Budgetföljsamheten är relativt god i förvaltningen och redovisar för helåret ett överskott om 618 000 tkr. Genomgående i bildningsförvaltningens verksamheter har pandemin påverkat i olika hög grad under de senaste åren, en fortsatt stor utmaning är att finna vikarier till våra verksamheter. Under året har viss ersättning utifrån pandemin erhållits. Förvaltningen har fått ta del av ett särskilt riktat statsbidrag, Skolmiljarden för elever 6-19 år, samt viss sjuklöneersättning som fördelats i hela kommunen.

Det är av viktigt att komma ihåg att med gällande skollag och aktuella styrdokument ställs höga krav på att ge varje enskild elev det stöd och den ledning som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven eller längre. Det krävs mod och ett professionellt förhållningssätt att genom den goda dialogen leda skolans pedagogiska arbete, att rikta och prioritera resurserna, utifrån verksamhetens behov. Ett arbete som rektor ansvarar för med stöd av respektive elevhälsa, förvaltningens utvecklingsledare samt kvalitetstrateg och i samverkan med skolans undervisande lärare. Förvaltningen har arbetat målinriktat med att anpassa sin kommande budgetram utifrån ett prognostiserat minskat elevunderlag. Under senare år har ett ökat antal riktade statsbidrag kommit att spela stor roll för verksamheten i förskola, skola och fritidshem. Statsbidragen söks för en termin alternativt ett läsår i taget, löpande ändras förutsättningar och villkor och därav ersättningar genom statsbidragen. Särskilt personalbudgeten kan genom statsbidragen förändras med miljonbelopp under ett budgetår, vilket är en utmaning för uppföljning och redovisning, men också när det gäller förutsättningarna för att göra långsiktiga och kvalitativa satsningar. Även Kulturskolan och Biblioteket söker riktade utvecklingsbidrag som möjliggör olika satsningar på utökning av personal och aktiviteter under året.

Ansvar och uppdrag

Nämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildnings- och kulturverksamhet för kommunens invånare på uppdrag av kommunfullmäktige. Detta gör nämnden genom att driva verksamheterna öppna förskolan, förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola enligt den skolstruktur som kommunfullmäktige har beslutat. Gymnasiesärskola drivs inte i egen regi utan platser köps utanför kommunen. Kommunal vuxenutbildning bedrivs i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och utbildningen är förlagd till båda kommunerna. Nämndens kulturverksamheter innebär ett övergripande kulturansvar samt ett ansvar för bibliotek och kulturskola. Till detta kommer också ett ansvar för fritidsgård.

Kommunfullmäktige är huvudman för skolverksamheten och har utifrån inriktningsmål fastställt prioriterade mål för Bildningsnämnden samt fördelat ekonomiska resurser till nämnden i form av kommunbidrag. Nämnden har verksamhetsansvaret inför kommunfullmäktige som i sin tur har ansvaret som huvudman inför staten. Statens uppdrag innebär att huvudmannen har ett ansvar för att utbildningen genomförs enligt de statliga styrdokumenterna så att mål och riktlinjer i skollag och förordningar kan uppfyllas. Bildningsnämndens verksamheter har också att hantera en dubbel styrning genom att staten ställer krav på huvudmannen direkt men också krav som går förbi huvudmannen, till rektorer och lärare. Nämnden har ansvar för att bedriva ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete vid sina samtliga verksamheter i Bildningsnämnden.

Bildningsnämnd

Bildningsnämnden omfattar nämndens ledande och styrande politiska del. Nämnden har kontakt med verksamheten genom kontaktpolitiker. Bildningsnämnden fullgör huvudmannens ansvar för bildningsförvaltningens verksamheter som i vardagen leds och samordnas av bildningschefen.

Bildningskontoret

Bildningskontoret består av en stab med bildningschef som har det samordnande tjänstemannaansvaret för nämndens verksamheter, utvecklingsledare, kvalitetstrateg och två handläggare.

Elevhälsan, familjecentralen

Tillgång till elevhälsa ska finnas för elever i skolverksamheten från förskoleklass till gymnasieskola. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan, som leds av en verksamhetschef, syftar till att öka välbefinnandet bland eleverna och fokus ligger på det förebyggande och främjande arbetet samt att stödja eleverna att nå utbildningens mål.

Under verksamhetschef för elevhälsan finns också öppna förskolan som ingår i det förebyggande och främjande samarbetet på familjecentralen. Verksamheten vänder sig till vårdnadshavare med barn i förskoleåldern. Familjecentralen är ett samarbete mellan Bildnings- och Socialnämnd tillsammans med Barnmorskemottagning, Vårdcentral, BVC samt Närhälsan. Verksamheten ska också ses som ett komplement till förskolan och vänder sig med aktiviteter och tidiga insatser för barn upp till 6 år. Verksamheten förutsätter deltagande av vuxen med ansvar för barnet.

Förskola

Förskoleverksamheten är organiserad i tre områden; Innerby (Herrljunga tätort), Eggvena/Hudene, Eriksberg/Od och Molla/Mörlanda förskoleområde. Varje område leds av en rektor. I området Innerby finns även en biträdande rektor som regelbundet deltar i möten med förskolans rektorsgrupp.

Verksamheten omfattar förskola i egen regi samt i annan huvudmans regi. Herrljunga har i nuläget tre kooperativ med en avdelning per verksamhet. Förskoleverksamheten har en god spridning i kommunen och i samtliga ytterområden och i Molla/Mörlanda enhet är förskolorna knutna till varje grundskola.

Verksamhetens uppdrag är att erbjuda alla barn som har rätt till förskola en verksamhet där omsorg, utveckling samt lärande bildar en helhet och lägger en god grund för fortsatt utbildning. Förskolan ses som första delen i utbildningssystemet.

Pedagogisk omsorg i form av familjedaghem erbjuds de föräldrar som önskar denna verksamhet. Verksamheten är ett komplement till förskola och bedrivs i enskild regi vid Knattebo.

Grundskola

Omfattar förskoleklass- och grundskoleverksamhet både i egen regi och i annan huvudmans regi samt skolskjuts för grundskola och grundsärskola. Herrljunga kommuns grundskolor är organiserade i fem mindre enheter; Eggvena, Eriksberg, Hudene, Molla och Od samt tre större enheter; Altorp, Horsby och Mörlanda.

Eggvena/Hudene utgör ett rektorsområde med tillhörande fsk 1-5 år. Eriksberg/Od utgör också ett rektorsområde med tillhörande fsk 1-5 år.

Molla/Mörlanda skolor bildar ett rektorsområde och Horsbyskolan är indelad i skolenheterna F- åk 3 med en ansvarig rektor samt åk 4-6 med en ansvarig rektor.

Altorp är uppdelad i två juridiska enheter, Altorp A och C, samt Altorp B och D med en ansvarig rektor per enhet. De små enheterna samt Horsby och Mörlanda bedriver undervisning från förskoleklass till och med åk 6.

Altorp är kommunens enda högstadieskola med åk 7-9. Med ett antal mindre enheter får skolverksamheten en geografisk spridning i kommunen.

Grund- och gymnasiesärskola

Omfattar grundsärskola och gymnasiesärskola i egen och i annan huvudmans regi. Verksamhetens uppdrag är att ge de elever som har rättighet att mottagas i särskola en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar. En utbildning som så långt som möjligt motsvarar den utbildning som ges i grundskolan respektive gymnasieskolan. Eleverna läser utifrån grundsärskolans eller gymnasiesärskolans läroplan. Grundsärskola bedrivs inkluderat i grundskolan för elever i de tidiga skolåren och för elever i åk 5-9 finns grundsärskola organiserad vid Altorpskolan. Platser i gymnasiesärskolan köps i annan kommun.

Fritidshem

Fritidshemsverksamheten kompletterar utbildningen i förskoleklass, grundskola och grundsärskola och ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda en meningsfull fritid och rekreation. Fritidshem finns vid samtliga grundskolor F-6. Herrljunga kommun har en stor andel av eleverna från förskoleklass till och med åk 6 i sina fritidshemsverksamheter.

Gymnasieskola

Omfattar gymnasieskola i egen regi och i annan huvudmans regi samt elevresor för gymnasieskola och gymnasiesärskola. Verksamhetens uppdrag är att ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Verksamheten vid Kunskapskällan har ett programutbud bestående av dels yrkesförberedande program med goda samarbeten förankrade i det lokala näringslivet, dels ett flertal studieförberedande program. Vid Kunskapskällan finns idag tio nationella program varav fyra är yrkesförberedande samt IM-programmet. Till detta kommer ett antal lärlingsplatser. Elever samläser i hög grad inom programövergripande ämnen för att möjliggöra det stora programutbudet gymnasiet vill kunna erbjuda för våra ungdomar - då elevantalet vid flera program inte är så stort.

Kommunala aktivitetsansvaret

Bildningsnämnden har ett övergripande ansvar för kommunens aktivitetsansvar, delvis tillsammans med socialnämnden, för ungdomar 16 till 20 år. Bildningsförvaltningen ansvarar för uppföljning och åtgärder för de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

Komvux

Kommunal vuxenutbildning tillhandahåller utbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt utbildning i svenska för invandrare, SFI och särskild utbildning för vuxna. Sedan höstterminen 2013 bedrivs utbildningen i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och med verksamhet förlagd i både Herrljunga och Vårgårda. Genom detta samarbete kan ett större och mer kvalitativt utbildningsutbud erbjudas. Etablerad samverkan sker sedan flera år kring yrkesutbildningar inom Boråsregionen, kallat BRvux. Denna samverkan ger

möjlighet till ett större utbud av yrkesutbildningar för kommuninvånarna och är strategiskt viktig för kompetensförsörjningen i regionen.

Kulturskola

Kulturskolan bedriver undervisning för barn och ungdomar i kommunen från 7 år till och med den termin man fyller 25 år. Även vuxna erbjuds undervisning i mån av plats. Undervisningen sker dels i egna lokaler, anpassade för ändamålet, dels vid några av kommunens grundskolor samt inom fritids lokaler. I de tidiga skolåren undervisas stråk- och blåselever i grupp. Förvaltningen verkar för att Kulturskolan ska kunna erbjuda den bredd och medvetenhet som verksamheten inom sitt uppdrag ska stå för. Terminsavgift tas ut för undervisning samt för instrumenthyra. Flera publika arrangemang anordnas varje år och är en naturlig del av kulturskolans verksamhet, vilket skapar en arena för eleverna att framträda på.

Bibliotek

Folkbibliotekets verksamhet är organiserad i ett huvudbibliotek i Herrljunga tätort och ett filialbibliotek i Ljung. Biblioteken är tillgängliga för alla. Biblioteket ska främja litteraturens ställning och intresset för läsning, bildning, upplysning och utbildning.

Biblioteket ägnar särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar, för att främja språkutveckling och stimulera till läsning. Andra prioriterade grupper är personer med funktionsnedsättning och personer som har annat modersmål än svenska. Biblioteket arrangerar och medverkar till ett varierande kulturprogram riktat till barn och vuxna.

Fritidsgård

Fritidsgården är en öppen verksamhet för ungdomar. Verksamheten vänder sig till alla från åk 6 till 19 år. Fritidsgårdens mål är att vara en mötesplats där ungdomar kan känna samhörighet och växa som människor, utan krav på prestation. Ungdomarna själva är med och utformar verksamheten i syfte att skapa en attraktiv och meningsfull fritidssysselsättning. Verksamhet bedrivs i Herrljunga tätort i anslutning till Altorskolans lokaler.

Verksamhetsbeskrivning tom 2022-12-31

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden har under året haft 10 sammanträden.

Bildningskontoret

Årets gemensamma uppstart för all personal i augusti kunde åter genomföras fysiskt och medarbetare bjöds på mat och inspirerande föreläsning kring retorik och bemötande. Bildningskontoret samordnar placeringar inom förskola, skola och fritidshem. Beslutar om skolskjuts och genomför tillsyn av fristående verksamheter. Under 2022 har förvaltningen genomfört tillsyn av Påskliljans förskola och Knattebo pedagogiska verksamhet.

Elevhälsan/familjecentralen

I elevhälsan ingår skolans specialpedagoger, 4 kuratorer samt 4 skolsköterskor, de arbetar i par, fördelade i elevhälsoteam i samma enheter. Här finns även skolpsykolog som är riktad till samtliga enheter. Ett projekt med YAM och MHFA fortgår där Herrljunga kommun tidigare beviljats medel från Västra Götalandsregionen för att stärka arbetet med suicidprevention med inriktning framförallt mot årskurs 8. Utbildning av personal startade hösten 2019 och de första insatserna för elever kunde genomföras under våren 2020. Planen är att fortsätta med utbildningar för mellanstadiets personal och därefter genomföra kompletterande utbildning för aktuell personal igen. Inom elevhälsan arbetar vi även med kompetensutveckling kring metoden PAX – vilket kan bidra till ökat lugn och studiero i klassrummet.

Familjecentralen har under våren 2022 fortsatt med arbetet med ”lilla gruppen”, en personaltät verksamhet som startades som ett socialt investeringsprojekt tillsammans med Västra Götalandsregionen. Lilla gruppen genomför tematiska träffar vars syfte är att stärka vårdnadshavarna i sina föräldraroller. Under årets pandemi har vi fått anpassa verksamheten utifrån rådande riktlinjer. Familjecentralen har även ett ökat fokus på sina föräldargrupper och föräldrautbildningar - då verksamheten nu återgått till ordinarie omfattning efter pandemin.

Förskola

Barnantalet har minskat i Mörlanda men har fortsatt legat högt i Hudene och Eggvena, med kö till förskolan som följd. Vi har under året kunnat hantera kön till respektive enhet. Horsby förskola är klar utifrån byggprojektet och har samtliga 8 avdelningar igång. Utbyggnad av Mörlanda förskola är klar och sista avdelningen invigdes under våren. Grön Flagg arbetet fortgår i Mörlanda och Molla förskolor och verksamheten har arbetat med ytterligare ett miljöområde under läsåret. Certifieringen innebär fortsatt miljöfokus - vilket upplevs positivt här. Samtliga rektorer inom förskolan har under året uppmärksammats för sitt utmärkta språkutvecklande arbetssätt i förskolan.

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola

Antalet elever i grundskolan ligger i paritet med 2021, dock förändras fördelningen över årskurserna. Antalet elever mottagna i grundsärskolan ökar något. Eleverna läser integrerat i sina hemskolor, från åk 5 kan de läsa på grundsärskolan, som har sina lokaler på Altorpskolan. Rutiner för att möta grundsärskolans elever i de tidigare årskurserna, i inkluderad form, vid respektive grundskola har arbetats fram i förvaltningen. Här finns fortsatt behov av stöd i det pedagogiska planeringsarbetet för elever som läser enligt sarskolans läroplan. Kommunens specialpedagoger har gemensamt en viktig roll här och ingår i lokala nätverket GRUS – där elevhälsochef är sammankallande. Även detta läsår investerade vi i elevdatorer till åk 4. Det innebär att alla elever från åk 4 och till gymnasiet har ett personligt digitalt verktyg att tillgå i sin utbildning. Med kommande anpassningar i kommunens budget vilket även märks i förvaltningens budgetförutsättningar, ser vi svårigheter att fortsätta denna digitala satsning av elevdatorer.

Under 2022 arbetar verksamheterna vidare med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i form av regelbundna uppföljningar under året, samt en verksamhetsuppföljning. Detta är en viktig del i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, för att säkerställa att uppföljning, analys och planerade utvecklingsinsatser sker i förvaltningens alla verksamheter.

Gymnasieskolan - Kunskapskällan

Kunskapskällan har tillsammans med Fokus Herrljunga utvecklat samarbetet med näringslivet/branschen och i den satsningen tidigare sökt projektpengar från Skolverket. Detta statsbidrag har minskat till stor del. Arbete har hittills lett till att etablera fler samarbetspartners med fler utbildade handledare för eleverna. Antalet lärlingsplatser har byggts ut. Skolan verkar för att bli certifierade inom Restaurang- och Livsmedelsprogrammet vilket ger en ökad kvalitetssäkring av programmet.

Kunskapskällan startade under läsåret 19/20 ett arbete med heltidsmentorer, riktade till elever i åk 1, det fungerade väl och målet var att fortsätta denna satsning under kommande läsår.

Att genomföra distansstudier blev en erfarenhet skolan gjorde under pandemin, det gick under aktuella förutsättningar bra. Detta är en kunskap vi har nytta av då vi har tillfällen där distansundervisning är ett alternativ att kunna erbjuda undervisning för elever där olika former av frånvaro kan förekomma.

Gymnasiesärskola

Samtliga gymnasiesärskoleplatser köps av annan huvudman. Gymnasiesärskolan erbjuder en fyraårig utbildning och kontinuerlig uppföljning av elevens studier och studiesituation har rektor för sarskolan ansvar för.

Fritidshem

Från den första 1 juli-2019 finns ett legitimationskrav på att undervisa i fritidshemmet. Förvaltningen har gjort en genomlysning av behörigheterna i verksamheterna och uppmanat personalen att ta ut sina legitimationer.

Anställningsavtal har uppdaterats utifrån behörigheter. Några medarbetare i kommunens fritidshem läser in behörigheten att undervisa i fritidshemmet så förvaltningen förväntar sig en större andel behöriga i fritidshemmet över tid.

Bibliotek

Vårterminen startade i vanlig ordning med några program, aktiviteter och utställningar för barn och vuxna.

Från hösten har en stor del av fokuset legat på den fysiska omorganisationen av biblioteket. Barnavdelningen ska flyttas in i bibliotekets största rum. I och med den flytten påverkas övriga avdelningar inom biblioteket. För ändamålet har en bibliotekarie anställts via stärkta bibliotek som ska samordna flytten, samt särskilt arbeta med att utveckla insatser kopplat till barn och unga (framför allt unga). Flytten planeras att vara klar i början på juni 2023. Besöksantalet har sjunkit jämfört med perioden innan pandemin och förändringen av barnavdelningen har även som målsättning att återfå besökare till verksamheten.

Samverkan med övriga sjuhäradskommuner har ökat och ett nytt samverkansavtal är på plats mellan kommunerna, kallat knallebiblioteket. Som ett led i det genomfördes en gemensam upphandling som blev klar i slutet på 2022.

Implementering sker under hösten 2023 för samtliga kommuner. Förändringen innebär att samtliga invånare i Sjuhärad kan låna böcker för Sjuhärad samtliga bibliotek.

Under hösten har personalen genomfört kompetensutvecklingsinsatser inom barnkonventionen och inom digitalisering, insatser som pågår fram till sommaren 2023.

Biblioteket har tillsammans med Västra Götalandsregion genomfört en tillgänglighetsinventering, en genomlysning som ska säkerställa att lokalerna och skyltningen är adekvat tillgänglighetsanpassade utifrån olika målgrupper.

Fritidsgård Freetime

Fortsatta aktiviteter planeras i samråd med personal och besökande ungdomar. Tre personal arbetar del av sin tjänst på fritidsgården för att möjliggöra öppettider på kvällarna. Personal från fritidsgården deltar i kommungemensamma aktiviteter tillsammans med personal från fritid eller bibliotek.

Kulturskolan

Herrljunga delar chef för kulturskolan med Vårgårda. Fördelarna med detta är flera; dels blir det en renodlad chefstjänst, dels kan kommunernas verksamheter berika varandra och dels finns förutsättningar för att göra större tjänster/heltidstjänster för pedagogerna. Samarbetet kring gemensam chef för kulturskolan kommer att fortsätta. Kurserna har fortgått under året och kulturskolan har även en kö.

Vuxenutbildning

Samverkan med vuxenutbildningen fortgår och under året har ny rektor rekryterats. Här sker regelbundet samverkansmöten med förvaltning och presidie inom båda kommunerna, Herrljunga och Vårgårda.

Framtid

Bildningskontor

Inom bildningsnämndens verksamheter finns några stora och övergripande utmaningar. En av utmaningarna rör lokaler anpassade för de krav som ställs på undervisning utifrån styrdokument och arbetsmiljö. Vi ser ett behov av upprustning av vår 7-9 skola, Altorpsskolan, för att anpassa den mot dagens lärmiljöer samt fungerande digitalt utrustade klassrum.

Under första delen av 2022 är det fortsatt tre byggprojekt i gång; Mörlanda och Od gällande funktioner för både förskola, fritids och grundskola, samt Horsby. Samtliga projekt går här in i sina slutfaser och beräknas vara helt klara under året.

Projektet på Altorp har genomgått fasen med behovsanalys och uppstart av projektdirektiv och processen inom projektet har gått vidare under hela året. Arbetet med renovering av skolan beräknas starta i augusti -23, utifrån att aktuella avtal med kommande entreprenörer är klara.

I nuvarande lokalresursplanen finns det en plan om ytterligare en förskola i Herrljunga tätort. I nuläget ser vi ett troligt behov av ytterligare förskoleavdelningar inom 2-3 år då vi nu ser en ökning av barn 0-2 år inom tätorten och ännu inte sett effekten av en ökad inflytt till Herrljunga tätort, utifrån kommunens byggnation av nya bostäder.

Inom förvaltningen har vi upplevt ett ökat behov av systemförvaltare då vi har många olika digitala system att förvalta och uppgradera regelbundet samt stödja personalen i sitt arbete med systemen. En systemförvaltare på 50% har anställts för att stötta förvaltningen i detta arbete.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter. Den utgör 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet men det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn. Under vt-20 deltog flera av våra verksamheter, bla elevhälsan, biblioteket och Öppna förskolan, i en kompetensutveckling med kommunens folkhälsostateg, kring implementering av barnkonventionen. Vid skolstart aug-20 hade hela förvaltningen gemensam föreläsning och följande diskussioner på enheterna utifrån barnkonventionen. Under hösten har vår folkhälsostateg deltagit på flera APT eller arbetslagsmöten i syfte att fortsätta arbetet kring barnkonventionen – med mål att stärka pedagogerna i sitt arbete i barn/elevgrupperna. Att arbeta utifrån barnkonventionen är ett ständigt pågående arbete som ska genomsyra våra verksamheter och en dag med fortsatt gemensam kompetensutveckling genomfördes under vt-22. I våra kvalitetsrapporter har vi med indikatorn antal barnkonsekvensanalyser då samtliga beslut verksamheterna tar ska ha med aspekten: *beslut taget utifrån våra barn/elever*. Gemensamt för alla förvaltningar i kommunen arbetar vi inom ett våldspreventivt projekt som kommunens folkhälsostateg leder oss i.

Inom aktuellt våldspreventivt projekt har samtliga chefer/rektorer deltagit i en utbildning som omfattat ett antal halvdagar. Arbetet här finns även med som frågeställningar i våra kommunövergripande mallar för både medarbetarsamtal och årlig medarbetarenkät.

Kompetensförsörjningen är en pågående utmaning som finns med oss under lång tid framåt. Dialog pågår inom Sjuhärad med bland annat Borås högskola om att erbjuda nya läroprogram som kombinerar arbete och studier, i syfte att locka fler sökande samt få de studerande att få god kännedom om både kommun och de verksamheter de utbildas inom. I förvaltningen är det fortsatt stort behov av lärare i fritidshem, förskollärare samt lärare inom vissa specifika ämnesområden som matematik och moderna språk. Det kommande legitimationskravet för lärare inom yrkesprogrammen medför att gymnasiet behöver se över sin kompetensförsörjning inom det området.

Elevhälsa och familjecentral

Under året pågår satsningar både inom YAM och MHFA för elevhälsan, insatser som är till för att förebygga och främja arbete mot psykisk ohälsa. Hela elevhälsan deltar från hösten i en kompetensutveckling inom SPSM tillsammans med alla rektorer i ledningsgruppen, med syfte att utveckla vårt elevhälsoarbete.

Inom familjecentralen fortsätter arbetet med den "lilla gruppen", en insats som delvis är finansierad av Västra Götalandsregionens utvecklingsnämnd. Föräldragrupper och även föräldrautbildningar erbjuds inom Öppna förskolans regi.

Bibliotek

Biblioteket har i och med fullmäktiges beslut i juni om ny kultur och fritidsorganisation planerat för de organisationsförändringen. I övrigt fortgår den stärkta samverkan med övriga sjuhäradskommuner. Liksom planeringen av ny barnavdelningen som beräknas vara klar i juni 2023.

Förskolan

Fortsatt arbete med barns tidiga språkutveckling pågår i samtliga förskolor samt implementering av vårt SKA-arbete. Nyheter i läroplanen är framförallt att begreppet undervisning har fått ett eget innehåll och att det har blivit en tydligare arbetsfördelning mellan uppdragen förskollärare och barnskötare. Förskolan har även detta år fått ett särskilt riktat statsbidrag för att stärka det språkutvecklande arbetet i förskolan. Detta arbete har förskolans rektorer premierats för i kommunen. Förskolans rektorer samt specialpedagoger deltar i vår gemensamma kompetensutveckling med SPSM kring arbetet att utveckla barn och elevhälsan.

Förskoleklass, grundskolan, grundsärskolan

Elevantalet varierar under kommande år på våra skolor. Vi ser ett minskat antal elever på Mörländaskolan samt något färre elever på Horsby F-3 under 2022. I Eggvena och Hudene skola säger statistiken att vi har fortsatt högt elevantal under 2022-2024 utifrån aktuella siffror. Denna variation ställer krav på effektiv lokalanvändning där lokaler används av flera verksamheter. I förskoleklassen och grundskolans lågstadium har läsa, skriva och räknagarantin införts vilket har inneburit att förvaltningen tagit fram ett gemensamt screeningschema för eleverna F-åk 9. Elever i yngre åldrar som är mottagna i sarskolan har under en tid ökat. Under åk 1-4 läser eleverna integrerat i ordinarie skola. Grundsärskolan är placerad på Altorpskolan, här läser eleverna från åk 5-9.

Fritidshem

Från den 1 juli 2019 gäller legitimationskrav även i fritidshemmet. Detta medför att förvaltningen fortsätter arbetet med att säkerställa en god kompetensförsörjning för verksamheten.

Fritidshemmen fortsätter sitt arbete med att få elever på fritids att känna sig nöjda och trygga. Fritidshemmen arbetar utifrån ett av läroplanens utvecklingsmål som handlar om att föräldrarna skall bli mer insatta och delaktiga i verksamheten. Fritidshemmen kommer även fortsättningsvis att arbeta med deras egna kapitel i läroplanen. Två rektorer deltar i kompetensutveckling med inriktning att utveckla våra fritidsverksamheter. De kommer framåt leda övriga rektorer inom detta område.

Fritidsgård

Förutsättningarna för att driva Freetime på ett bra sätt framåt är goda med känd personal på plats. Verksamheten har ändamålsenliga lokaler med ett kök som möjliggör flera efterfrågade aktiviteter. Den skolgårdsinvestering av utemiljön samt det kommande byggprojekt som ska genomföras på Altorpskolan förväntas också leda till positiva mervärden för Freetime – med önskade funktioner för äldre elever. Även Freetime kommer att påverkas av den kommande renovering som skolan står inför - här handlar det om att planera aktiviteterna bra under byggnation.

Gymnasieskolan - Kunskapskällan

Söktrycket till Kunskapskällan har inför ht-22 minskat något och framåt behövs ett fortsatt stort fokus på att nå ut till alla elever med information om de goda möjligheter som erbjuds en gymnasieelev vid Kunskapskällan. Gymnasiet och förvaltningen har bildat en marknadsföringsgrupp med syfte att verka för ett ökat söktryck och både marknadsföra och tydliggöra skolan inför kommande läsår. Kunskapskällan ligger i absolut toppranking när det gäller yrkesprogrammen och når goda resultat även för eleverna vid de studieförberedande programmen. Skolan fortsätter arbetet med att stärka övergångarna från IM-programmet till fortsatta utbildningsalternativ. Heltidsmentor finns med uppdrag att verka nära elever och lärare och med ett tydligt uppdrag att se hela elevens studiesituation.

Elever inom de högskoleförberedande programmen kommer under hösten att erbjudas praktik, vilket de tidigare inte haft.

Komvux

Vuxenutbildningen driver flera utbildningar som inriktar sig i första hand till de yrken som vi ser har ett behov av personal på arbetsmarkanden.

Vidare samverkar Kunskapskällan med vuxenutbildningen för att kunna erbjuda fler kurser för arbetssökande, nyanlända unga vuxna och medborgare som önskar komplettera sina studier för att bli än mer attraktiv för arbetsmarknaden. BRvux erbjuder många olika vägar till nya yrken och möjligheter.

Mål

Nedan följer en sammanfattande analys av bildningsnämndens mål. Utifrån den dialog bildningsnämnden haft inte ansvarsprövningen har bildningsnämnden inför 2023 reviderat bildningsnämndens mål. Inför 2023 kommer målen vara färre har tydligare kopplingar till utpekade indikatorer.

En hållbar och inkluderande kommun

Vi tar ansvar för vår gemensamma framtid. Hållbarhetsbegreppet genomsyrar alla beslut och aktiviteter

<p>Övergripande sammanfattning och analys</p>	<p>Verksamheterna arbetar utifrån barnen och elevernas ålder och förkunskaper. I flertalet verksamheter deltar barn och eleverna i sorteringen av sopor. Sorteringen sker tillsammans med pedagogiska diskussioner om varför olika typer av sopor behöver sorteras på olika vis.</p> <p>I läroplanen ingår det att undervisa elever inom hållbarhet och miljöansvar och denna undervisning sker främst inom SO-ämnena, NO-ämnena och teknik. Men även inom exempelvis slöjd, där eleverna får kunskap kring hur textilindustrin globalt påverkar miljön och hur hållbara produkter kan skapas. Andra använder tematisk litteratur och både ”miljöboken” och ”jag, mina val och miljö” finns representerade i undervisningen.</p> <p>Inom förvaltningen finns det verksamheter som är med i ”håll Sverige rent” samt ”grön flagg”. Båda dessa organisationer har ett stort fokus på både hållbarhet och miljöansvar.</p> <p>I samband med byggprojektet Altorp, så organiserar rektorerna eleverna för att öka deras delaktighet i projektet, och en av utgångspunkterna för detta arbete är hållbarhet.</p> <p>Utöver det uppmärksammas även tematiska dagar, såsom Earth hour och liknande. Detta knyts till barnens undervisning.</p> <p>Inom förvaltningens pedagogiska verksamhet tas årligen en plan mot kränkande behandling och diskriminering fram för varje verksamhet, samt ordningsregler för eleverna inom skolverksamheten. Planerna redovisas för bildningsnämnden i oktober varje år. Plan mot kränkande behandling och diskriminering tar sin utgångspunkt i diskrimineringslagen och alla människors lika värde. Arbetet utifrån planerna sker kontinuerligt under året och intentionen med planen är att skapa trygga och inkluderande verksamheter, där all personal och alla barn och elever känner sig välkomna och trygga.</p> <p>Den samlade bedömning att verksamheterna i hög grad lever upp till intentionerna om en hållbar kommun. Med detta sagt finns det fortfarande utvecklingsområden, främst inom inkludering.</p>
---	--

En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadsideyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

<p>Övergripande sammanfattning och analys</p>	<p>Förvaltningen marknadsför framför allt sina egna verksamheter. Den enheter som arbetar mest frekvent med marknadsföring av sina verksamheter är Kunskapskällan, biblioteket och kulturskolan.</p> <p>Kunskapskällan genomför besök i grundskolor inom upptagningsområdet (Sjuhärad, Essunga, Vara och Falköping) Utöver det sker även marknadsföring via sociala medier, hemsidor och inom lokalmedia.</p> <p>Sammantaget är barn och elever trygga i verksamheterna. F-3 skolorna har mycket höga resultat avseende trygghet och studiero. Eleverna i årskurs 5 upplever större trygghet och studiero (85%) än rikssnittet för åk 5. För årskurs 9 har resultatet försämrats avsevärt jämfört med år 2021 då resultaten var höga.</p> <p>En skillnad mellan mättillfällena är att den ena är kommunens egen enkät och den senaste är Skolinspektionens enkät. Frågorna i sig är dock detsamma. Även inom förskola och fritidshem anger vårdnadshavare att deras barn är trygga. Här är andel trygga eller mycket trygga barn inom förskolan 98 % och inom fritidshemmet 96,7 %. Förvaltningen och verksamheterna arbetar strukturerat, främst via likabehandlingsplanerna för att öka dessa siffror. Med det sagt så är det svårt att nå högre resultat inom framför allt förskola och fritidshem. Där bör nu målsättningen vara att fortsätta upprätthålla samma goda trygghet, även om målet alltid måste vara 100 % trygga barn i våra verksamheter.</p> <p>Verksamhets generella styrka ligger inom de trygghetsvärden och inom förskola och fritidshem är det väldigt hög trygghet. Det finns fortsättningsvis utvecklingsområden inom skolan, även om tryggheten här är bättre än i riket i stort. Förvaltningen bedömer att vi fortsättningsvis behöver utveckla vår marknadsföring av befintliga verksamheter. Framför allt för att trygga ett stabilt elevunderlag över tid på Kunskapskällan, men även för att återfå besökare till kulturarrangemang efter pandemins avslut.</p>
---	---

En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant, och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande

<p>Övergripande sammanfattning och analys</p>	<p>Andelen med gymnasieexamen inom 3 år är högre på yrkesförberedande program medan andelen har minskat något på högskoleförberedande program.</p> <p>Det som drar ner resultatet är eleverna inom IM-som inte lyckas ta examen inom 3 år. Kunskapskällan har genomgående förbättrat sina resultat, under den senaste perioden (en liten dipp föregående år). Där både meritvärde och genomströmningen ökat. Det finns fortsatt en förbättringspotential och även om meritvärdet idag ligger bland de 25 % bästa i riket så är inte genomströmningen på samma nivå.</p> <p>Meritvärdet i årskurs 9 sjönk under 2022 jämfört med 2021 och utifrån höstbetygen 2022 har inte större återhämtning skett utan det finns ett arbete att göra för att stärka måluppfyllelsen.</p> <p>Inom IM-programmet (för de elever som inte har godkända betyg) deltar eleverna till viss del i praktik/APL beroende på individens studieplan och utifrån inriktning. Utöver ordinarie kurser genomför gymnasiet ”livskunskap” med elever, för att rusta dem inför vuxenlivet och möjliggöra kloka karriärsväl och strategier för att uppnå dessa.</p> <p>Kulturskolan har ett stabilt underlag och många av deltagarna ingår i mer än en aktivitet/kurs. Utöver det så finns det även en kö, som kulturskolan inte kunnat korta under de senaste åren, inom enskilda kurser.</p> <p>Biblioteket har genomfört kulturarrangemang (43), men påverkas fortsatt av pandemin. Innan pandemin startade hade verksamheten betydligt fler aktiviteter.</p>
---	---

Ekonomi

Drift

RESULTATRÄKNING (tkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Intäkter	-47 658	-46 146	-41 942	-49 375	7 433
Summa intäkter	-47 658	-46 146	-41 942	-49 375	7 433
Personalkostnader	175 213	178 206	181 248	181 058	190
Lokalkostnader, energi, VA	27 278	27 109	36 671	35 422	1 249
Övriga kostnader	86 807	87 866	93 259	93 259	-8 254
Kapitalkostnad	1 126	1 242	1 356	1 356	0
Summa kostnader	290 424	294 423	304 280	311 095	-6 815
Summa Nettokostnader	242 766	248 277	262 338	261 720	618
Kommunbidrag	-247 090	-249 533	-262 338	-262 338	0
Resultat	-4 324	-1 256	0	-618	618

Fördelning efter verksamhetsområden

RESULTATRÄKNING (tkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Nämnd	403	401	461	496	-35
Förvaltningsledning	19 298	17 869	15 938	16 117	-179
Elevhälsa inkl familjecentral	6 090	6 292	7 178	6 883	294
Förskola inkl ped	50 102	50 689	53 372	52 925	447
Fritidshem	17 374	16 278	19 119	18 855	264
Grundskola inkl modersmål	92 375	96 613	104 278	105 314	-1 035
Grundsärskola	5 099	4 984	6 411	5 754	657
Gymnasieskola	26 955	30 156	28 529	30 303	-1 774
Gymnasieskola interk.	10 109	9 190	10 259	9 748	511
Gymnasiesärskola	2 753	3 360	3 100	2 360	740
Vuxenutbildning	5 496	5 051	5 560	5 106	454
Bibliotek	3 781	4 073	4 615	4 598	17
Kulturskola	2 146	2 394	2 558	2 412	146
Fritidsgård	571	674	679	635	44
Allmän kulturverksamhet	213	251	281	213	68
Summa verksamhet	242 766	248 277	262 338	261 720	618
<i>Intäkter</i>	<i>-47 658</i>	<i>-46 146</i>	<i>-41 942</i>	<i>-49 375</i>	<i>7 433</i>
<i>Kostnader</i>	<i>290 424</i>	<i>294 423</i>	<i>304 280</i>	<i>311 095</i>	<i>-6 815</i>
Nettokostnad	242 766	248 277	262 338	261 720	618

Ekonomisk sammanfattning

Bildningsnämndens budget 2022 uppgår till 262 338 tkr och utfallet per den 31/12-2022 är 261 720 tkr. Nämnden redovisar därmed för år 2022 ett överskott om 618 tkr jämfört mot årsbudget. Att bildningsnämnden kan redovisa en positiv avvikelse beror främst på mer intäkter än budgeterat från statsbidrag och ersättningar. Nämnden har i samband med corona fått sjuklöneersättning och skolmiljarden. Totalt har nämnden fått 2,7 mkr i ersättning för skolmiljard och sjuklöneersättning. Även försäljning av verksamhet genom platser för barn och elever har varit högre än budgeterat och till följd även ersättningen för maxtaxa högre än budgeterat.

Nämnd

Nämnden redovisar för helåret ett mindre underskott om -35 tkr som beror på arvoden.

Förvaltningsledningen

Förvaltningsledningen redovisar för helåret ett underskott om -179 tkr. Underskottet består bland annat av kostnader för IT på grund av utökat stöd på staben med en systemförvaltare. Vidare har det varit något högre kostnader för kurser efter pandemin. I utfallet ingår ett nyttjande av flyktingbufferten om 1,8 mkr.

Elevhälsa inkl. familjecentral

Elevhälsan och familjecentralen visar ett överskott om 294 tkr. Överskottet beror främst på personalkostnader, där en period med sjukfrånvaro under våren bidragit mest.

Förskola inkl. kooperativ och pedagogisk omsorg

Förskoleverksamheten är uppdelad i tre områden Ytterby, Innerby och Molla/Mörlanda. Tillhörande förskola finns även pedagogisk omsorg samt kooperativ. Totalt visar förskolan ett överskott på 447 tkr som beror på obudgeterade intäkter.

Kostnadsställe	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Förskolan gemensamt	-5 183	-4 523	-660
Förskolan Horsby	14 492	16 141	-1 649
Förskolan Ugglan	7 359	7 636	-277
Innerby gemensamt	2 475	866	1 609
Förskolan Eggvena	2 275	2 270	5
Förskolan Eriksberg	2 576	2 840	-264
Förskolan Od	3 477	4 141	-664
Förskolan Molla	5 476	4 434	1 042
Förskolan Mörlanda	7 218	7 429	-211
Förskolan Hudene	3 679	3 736	-57
Ytterby gemensamt	1 316	160	1 156
Kooperativ Tallkotten	2 062	1 642	420
Kooperativ Påskliljan	1 779	2 053	-274
Kooperativ Igelkotten	2 448	2 174	274
Pedagogisk omsorg Knattebo	1 923	1 927	-4
Summa förskoleverksamhet	53 372	52 926	447

Förskolan gemensamt visar ett underskott om -660 tkr. Underskottet beror på fler köpta platser än budgeterat, samt något högre kostnad för gemensamma utgifter av inköp.

Innerby förskoleområde visar totalt ett underskott om -317 tkr. Orsaken är främst den avdelning på Horsby förskola som fortsatte vara öppen på hösten på grund av en ökning i barnantal. Horsbys underskott om -1 649 tkr kompenseras med vikariepotten som ligger på Innerby gemensamt, vars överskott är 1 609 tkr. Förskolan Ugglan visar också ett underskott, om -277 tkr. Orsaken till Ugglands underskott är barn med ökade stödbehov.

Ytterby förskoleområde är sedan höstterminen uppdelat i de två nya rektorsområdena Eggvena/ Hudene och Eriksberg/ Od. Dock fortsätter ekonomin redovisas enligt de gamla rektorsområdena (Ytterby & 4-skolan) 2022 ut. Ytterbys förskoleområde visar ett mindre överskott om 176 tkr. Eriksberg förskola redovisar ett underskott om -264 tkr och Od ett underskott om -664 tkr. Orsaken till underskotten är personalkostnader för ökat stöd till grupper med stödbehov. Hudene samt Eggvena har mindre avvikelser mot budget (- 57 tkr respektive 5 tkr). Ytterby gemensamt redovisar en avvikelse om 1 042 tkr i överskott för den vikariepott samt det förbrukningsmaterial som ligger gemensamt på Ytterby. Vidare bidrar sjuklönersättningen till överskottet på Ytterby gemensamt.

Molla/Mörlanda förskoleområde visar ett överskott om 831 tkr främst på grund av sjuklönersättning samt lägre personalkostnader. Hos Molla förskola beror överskottet om 1 042 tkr på en något lägre bemanning men även sjuklönersättning. För Mörlanda beror underskottet om -211 tkr på högre personalkostnader för timpersonal till följd av sjukfrånvaro.

Kooperativen och pedagogisk omsorg visar tillsammans ett överskott om 416 tkr. Orsaken är färre fakturerade placeringar än budgeterat samt att en större andel än budgeterat har varit 15-timmars placeringar.

Fritidshem

Fritidshemmen redovisar för helåret ett överskott om 264 tkr. Överskottet beror högre intäkter från fritidsavgifter, sjuklönersättning, statbidrag och lägre personalkostnader.

Kostnadsställe	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Fritidshem gemensamt	-3 300	-3 814	514
Fritidshem Horsby F-3	8 160	7 886	275
Fritidshem Horsby 4-6	1 481	1 723	-242
Fritidshem Molla	1 208	1 104	104
Fritidshem Mörlanda	2 806	3 444	-638
Fritidshem Eggvena	2 120	2 015	104
Fritidshem Eriksberg	2 128	2 209	-80
Fritidshem Hudene	2 737	2 614	123
Fritidshem Od	1 717	1 534	183
Fritidshem Fyrskolan gemensamt	62	140	-78
Summa fritidsverksamhet	19 119	18 855	264

Fritidshem gemensamt visar ett överskott om 514 tkr på grund av mer fritidsavgiftsintäkter än budgeterat. Fritidshemmet Horsby F-3 visar ett överskott om 275 tkr på grund av lägre personalkostnader till följd av svårigheter att få tag på vikarier. Horsby 4-6 har ett underskott om -242 tkr på grund av personalkostnader för anställd som delas med grundskolan 4-6 där hela personalkostnaden gått på fritidshemmet.

Molla/Mörlanda fritidshem visar ett underskott om -534 tkr. För Mollas fritidshem visas ett överskott om 104 kr på grund av något färre inköp samt sjuklönersättning. Mörlandas underskott om -638 tkr beror på högre personalkostnader än budgeterat på grund av utökat behov av stöd.

Fyrskolornas fritidshemsområde redovisar ett överskott om 252 tkr för helåret. Orsaken är lägre personalkostnader än budgeterat samt något lägre förbrukningskostnader och högre sjuklönersättning. Eggvena fritidshem har ett överskott om 104 tkr, Hudene 123 tkr och Od 183 tkr, samtliga på grund av lägre personalkostnader. Ods fritidshem

samt Fyrskolan gemensamt visar underskott om -80 tkr respektive -75 tkr, även dessa på grund av personalkostnader.

Grundskola, modersmål och grundsärskola

Grundskolorna redovisar för helåret ett underskott om -1 035 tkr vilket beror på grundskola gemensamt.

Grundskola gemensamt visar ett underskott om -2 524 tkr. 600 tkr av detta beror på dyrare köp av verksamhet än budgeterat, 400 tkr är till följd av skolskjuts, 600 tkr för licenser och administrativa programvaror och drygt 800 tkr på grund av inköp av digitala läromedel.

Kostnadsställe	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Grundskola gemensamt	7 922	10 446	-2 524
Grundskola Altorp	30 047	30 242	-194
Grundskola Horsby F-3	15 207	14 510	697
Grundskola Horsby 4-6	13 000	12 464	536
Grundskola Molla	3 648	3 641	7
Grundskola Mörlanda	10 980	10 457	523
Grundskola Eggvena	4 794	4 858	-64
Grundskola Eriksberg	4 986	4 759	227
Grundskola Hudene	7 113	6 992	122
Grundskola Od	4 149	4 518	-369
Grundskola Fyrskolan gemensamt	995	975	20
Modersmål	1 436	1 453	-17
Summa grundskoleverksamhet	104 278	105 314	-1 035

För Altorpsskolan visas ett underskott om -194 tkr till följd av lägre intäkter för elever i HVB-hem. Horsby F-3 visar ett överskott om 697 tkr på grund av lägre personalkostnader. Orsaken är rekryteringssvårigheter samt sjukfrånvaro. Även sjuklöneersättning och skolmiljard bidrar till överskottet. Horsby 4-6 visar ett överskott om 536 tkr på grund av obudgeterade intäkter för sjuklöneersättning och skolmiljard samt för personal som delas med fritidshemmet där hela kostnaden gått på fritidshemmet.

Molla/Mörlanda skolor visar ett överskott om 531 tkr som beror på lika delar mindre personalkostnader som obudgeterade intäkter för sjuklöneersättning och skolmiljard. Molla visar ett utfall i enlighet med budget och Mörlanda är den som främst bidrar till överskottet (523 tkr). Fyrskolans skolområde visar totalt ett mindre underskott om -63 tkr. Eggvenas mindre underskott om -63 tkr samt Ods underskott om -369 tkr beror på personalkostnader. För Od har underskottet grund i grupper med större stödbehov. Eriksberg och Hudene visar överskott om 227 tkr respektive 122 tkr. Drygt hälften av överskottet beror på personalkostnader och resterande hälft på skolmiljard och sjuklöneersättning.

Modersmål visar ett underskott om -17 tkr på grund av inköp. Grundsärskolan redovisar för helåret ett överskott om 657 tkr på grund av lägre kostnader för placeringar än budgeterat samt överskott av personalkostnader till följd av sjukfrånvaro..

Gymnasieskolan-Kunskapskällan

Kunskapskällan redovisar för helåret ett underskott om -1 774 tkr. 500 tkr av detta är då gymnasiet inte erhållit den mängd statsbidrag som budgeterats för lärlingsutbildning. 500 tkr är på grund av högre personalkostnader än budgeterat, och drygt 750 tkr beror på dyrare lärlingsplatser än budgeterat.

Gymnasieskolan interkommunalt, gymnasiesärskola

Gymnasieskolan interkommunalt redovisar för helåret ett överskott om 511 tkr. Det har sålts fler platser än budgeterat vilket skapar överskottet.

Gymnasiesärskolan visar ett överskott om 740 tkr på grund av lägre kostnader för befintliga placeringar än budgeterat.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen som köps av Vårgårda har ett överskott om 454 tkr till följd av en hyresjustering som innebär att för hög hyreskostnad budgeterats för 2022.

Bibliotek och allmän kulturverksamhet

Biblioteket visar ett resultat i enlighet med budget med ett överskott om 17 tkr och allmän kulturverksamhet ett överskott om 68 tkr till följd av något lägre nyttjande av bidrag till enskilda än budgeterat.

Kulturskolan

Kulturskolan redovisar för helåret ett överskott om 146 tkr på grund av mer statsbidrag än budgeterat.

Fritidsgården

Fritidsgården visar ett mindre överskott om 44 tkr för obudgeterade försäljningsintäkter.

Investeringar

Investeringar	Ursprungs- budget 2022	Tillägg/ Ombudg 2022	Summa budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Belopp netto (tkr)					
Ombyggnad Mörlanda skola/fsk	10 000	-1 529	8 471	8 335	136
Ombyggnad Altorp	6 000	0	6 000	155	5 845
Summa investeringar genom TN	16 000	-1 529	14 471	8 490	5 981
Inventarier BN	1 000	0	1 000	858	142
Lekplatser	300	0	300	31	269
Förstudie Altorp	0	205	205	223	-18
Inventarier Horsby	0	1 338	1 338	1 300	38
Inventarier Mörlanda	300	0	300	290	10
Inventarier Altorp	500	0	500	0	500
Summa investeringar egna	2 100	1 543	3 643	2 703	940
TOTALA INVESTERINGAR	18 100	14	18 114	11 193	6 921

Kommentar till utfall investeringar

Genom tekniska

Bildningsförvaltningen har en ombyggnation av Mörlanda förskola/skola samt renovering av högstadieskolan Altorp. Orsaken till det stora överskottet på renoveringen av Altorp är då projektet inte kunnat starta upp i den omfattning under 2022 som ursprungligen förväntades. Vidare arbete av projektet kommer istället fortgå under de kommande närmaste åren. Investeringarna går genom tekniska som är utföraren och bildningsnämnden är beställaren.

Egna investeringar

Investeringar för inventarier och IT sker löpande under året. Verksamheterna har själva fått ta fram en behovsplan på vad som behövs investeras/återinvesteras i under året. Man har sedan fattat beslut om vad/vilka verksamheter som skall/behöver ta del av investeringsbudgeten för 2022. Överskottet för den egna investeringsbudgeten är 940 tkr, varav 500 tkr är för inventarier till renovering av Altorp. Hela denna inventariebudget är inte nyttjad då den förutsätter att projektet är nära färdigställande. De 500 tkr följer därför med projektens medel.

Verksamheterna upplever fortfarande leveransproblem och förseningar av inventarier. Dock relaterar inte detta längre i samma omfattning till corona utan den omvärldssituation som Sverige befinner sig i. Jämfört med 2021 har dock nyttjandegraden av investeringsbudgeten ökat, från 51% till 86% (med projektmedlen för Altorp exkluderat).

Volymer

Förskola

Antal barn ålder 0–6 i förskoleverksamhet i kommunen uppdelat per enhet (per 2022-12-20)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Eggvena</i>	16	19	20	18	17	17	16	16
<i>Herrljunga</i>	165	187	185	189	197	172	168	163
<i>Hudene</i>	32	39	41	38	34	31	32	25
<i>Eriksberg</i>	30	36	35	31	26	22	20	16
<i>Mörlanda</i>	61	63	61	61	62	59	51	55
<i>Molla</i>	18	16	25	27	24	30	36	33
<i>Od</i>	28	31	26	29	23	24	26	29
Delsumma	350	391	393	393	383	355	349	337
<i>Enskilda</i>	101	80	72	68	71	68	71	66
Totalt	451	471	465	461	454	423	420	406

Nedanstående tabell visar antalet förskolebarn i egen verksamhet, fristående verksamhet, samt köpta och sålda platser (per 2022-12-20)

KOMMUNALA	337
FAMILJEDAGHEM	17
NETTO	3
Köpta/sålda	
KÖPTA PLATSER	12
SÅLDA PLATSER	-9
KOOPERATIV	49
Totalt	409

Grundskola

Nedanstående tabeller visar antalet grundskoleelever i kommunens verksamheter per årskull (per 2022-12-23)

	2019	2020	2021	2022
<i>F</i>	113	108	102	118
<i>I</i>	111	122	109	102
<i>2</i>	125	118	120	114
<i>3</i>	109	128	117	124
<i>4</i>	105	111	123	117
<i>5</i>	92	104	108	121
<i>6</i>	129	87	100	106
<i>7</i>	102	132	88	104
<i>8</i>	99	101	132	86

9	99	97	97	129
Totalt	1 082	1 108	1 096	1 121

Fritidshem

Nedanstående tabell visar antalet fritidshemsbarn totalt inkl. lov/garantiplats (per 2022-12-20)

	FRITIDSHEM PLAC	VARAV GARANTIPL PLAC	VARAV LOVPL PLAC
KOMMUNALA NETTO	511	38	27
Köpta/sålda	-4		
KÖPTA PLATSER	4		
SÅLDA PLATSER	-8		

Personal

Bildningsförvaltningen

Redovisning av sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid i procent	Nov 2021	Nov 2022
Total sjukfrånvaro	6,8	6,8
Total sjukfrånvarotid		
för kvinnor	7,3	7,4
för män	4,4	4,1
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)	38,3	35,7
Total sjukfrånvarotid		
för kvinnor	41,2	38,1
för män	15,5	15,1
Andel heltid %	84,4	84,5
för kvinnor	84,4	84,5
för män	84,8	84,4

Bilaga Mål

En hållbar och inkluderande kommun

Vi tar ansvar för vår gemensamma framtid. Hållbarhetsbegreppet genomsyrar alla beslut och aktiviteter

1. Vi ska ta miljöansvar och effektivt hushålla med naturens resurser, nu och i framtiden.

Sammanfattning och analys, nämndmål	<p>Verksamheterna arbetar utifrån barnen och elevernas ålder och förkunskaper. I flertalet verksamheter deltar barn och eleverna i sorteringen av sopor. Sorteringen sker tillsammans med pedagogiska diskussioner om varför olika typer av sopor behöver sorteras på olika vis.</p> <p>I läroplanen ingår det att undervisa elever inom hållbarhet och miljöansvar och denna undervisning sker främst inom SO-ämnena, NO-ämnena och teknik. Men även inom exempelvis slöjd, där eleverna får kunskap kring hur textilindustrin globalt påverkar miljön och hur hållbara produkter kan skapas. Andra använder tematisk litteratur och både "miljöboken" och "jag, mina val och miljö" finns representerade i undervisningen.</p> <p>Inom förvaltningen finns det verksamheter som är med i "håll Sverige rent" samt "grön flagg". Båda dessa organisationer har ett stort fokus på både hållbarhet och miljöansvar.</p> <p>Utöver det uppmärksammas även tematiska dagar, såsom Earth hour och liknande. Detta knyts till barnens undervisning.</p>
-------------------------------------	---

Nämndmål: All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar över tid.

3. Herrljunga kommun ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar trygghet, inkludering och jämställdhet.

Sammanfattning och analys, nämndmål	<p>Inom förvaltningens pedagogiska verksamhet tas årligen en plan mot kränkande behandling och diskriminering fram för varje verksamhet, samt ordningsregler för eleverna inom skolverksamheten. Planerna redovisas för bildningsnämnden i oktober varje år. Plan mot kränkande behandling och diskriminering tar sin utgångspunkt i diskrimineringslagen och alla människors lika värde. Arbetet utifrån planerna sker kontinuerligt under året och intentionen med planen är att skapa trygga och inkluderande verksamheter, där all personal och alla barn och elever känner sig välkomna och trygga.</p> <p>Inom studie och yrkesvägledningen finns ett särskilt uppdrag att arbeta med frågeställningar som inte begränsar elevernas val utifrån elevernas strukturella förutsättningar som kön och klass. Detta innebär att verksamheterna i den utsträckning det går planerar SYV-aktiviteter som påvisar att olika individer kan göra olika yrkesval, snarare än att förstärka rådande normer.</p>
-------------------------------------	--

Under de senaste åren har ett språkutvecklande arbetssätt varit ett av de prioriterade utvecklingsområden i olika former. Sedan 2021 har hela förskolan haft språkutveckling som huvudfokus, ett arbete som fortgått under 2022. Som en del av det språkutvecklande arbetssättet ligger ett inkluderande förhållningssätt där personal tillsammans med barnen diskuterar olika kulturer och kulturell bakgrund. Inom skolan så har förvaltningen förutom ett språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen även utvecklat och förbättrat strukturerna för studiehandling på respektive modersmål. En kvalitativ höjning för främst elever med ett annat modersmål än svenska och som än inte tillägnat sig det svenska språket.

All fysisk verksamhet är tillgänglighetsanpassad. Det pågår även ett arbete med att stärka arbetet med ökad NPF-inkluderingen i den fysiska lärmiljön. Detta innebär i många fall en mer ”avskalad” fysisk miljö.

Nämndmål: *Bildningsnämnden ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar inkludering och jämställdhet oavsett var i kommunen du bor.*

Titel	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021	Mål 2022	Mål 2023
Genom dialog på regelbundna avstämningar under läsåret mäter vi detta mål.					

Nämndmål: *Förvaltningens samtliga verksamheter ska vara tillgängliga för alla.*

Titel	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021	Mål 2022	Mål 2023
Genom dialog på regelbundna avstämningar under läsåret mäter vi detta mål.					

En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadssidyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

<p>Övergripande sammanfattning och analys</p>	<p>Förvaltningen marknadsför främst sina egna verksamheter. De enheter som arbetar mest frekvent med marknadsföring av sina verksamheter är Kunskapskällan, biblioteket och kulturskolan.</p> <p>Kunskapskällan genomför besök i grundskolor inom upptagningsområdet (Sjuhärad, Essunga, Vara och Falköping) Utöver det sker även marknadsföring via sociala medier, hemsidor och inom lokalmedia.</p> <p>Sammantaget är barn och elever trygga i verksamheterna. F-3 skolorna har mycket höga resultat avseende trygghet och studiero. Eleverna i årskurs 5 upplever större trygghet och studiero (85%) än rikssnittet för åk 5. För årskurs 9 har resultatet försämrats avsevärt jämfört med år 2021 då resultaten var höga.</p> <p>En skillnad mellan mättillfällena är att den ena är kommunens egen enkät och den senaste är Skolinspektionens enkät. Frågorna i sig är dock detsamma. Även inom förskola och fritidshem anger vårdnadshavare att deras barn är trygga. Här är andel trygga eller mycket trygga barn inom förskolan 98 % och inom fritidshemmet 96,7 %. Förvaltningen och verksamheterna arbetar strukturerat, främst via likabehandlingsplanerna för att öka dessa siffror. Med det sagt så är det svårt att nå högre resultat inom förskola och fritidshem. Där bör målsättningen nu vara att fortsätta upprätthålla samma goda trygghet, även om målet alltid måste vara 100% trygga barn i våra verksamheter.</p> <p>Inom förvaltningen sker den största delen av samverkan tillsammans med tekniska förvaltningen och kommunens IT-avdelning. Med tekniska förvaltningen sker samverkan kring kost, städ, vaktmästeri samt olika byggnationer/renoveringar i projektform.</p>
---	---

4. Att aktivt marknadsföra och lyfta fram Herrljunga kommuns goda egenskaper och företagande.

<p>Sammanfattning och analys, nämndmål</p>	<p>Förvaltningen marknadsför främst sina egna verksamheter. Den enheter som arbetar mest frekvent med marknadsföring av sina verksamheter är Kunskapskällan, biblioteket och kulturskolan.</p> <p>Kunskapskällan genomför besök i grundskolor inom upptagningsområdet (Sjuhärad, Essunga, Vara och Falköping) Utöver det sker även marknadsföring via sociala medier, hemsidor och inom lokalmedia.</p> <p>Biblioteket marknadsför sina arrangemang och verksamheter både via tryckt material som via lokalmedia.</p>
--	---

Nämndmål: Vi ska marknadsföra bildningsnämndens samtliga verksamheter.

Titel	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021	Mål 2022	Mål 2023
Redovisa antal aktiviteter.					

5. Herrljunga kommun är en trygg plats att besöka, och leva och verka i.

Sammanfattning och analys, nämndmål	<p>Sammantaget är barn och elever trygga i verksamheterna. Samtliga F-6 skolor arbetar med stort fokus på trygghet och studiero vilket också visar sig i form av goda resultat på genomförda enkäter. Eleverna i årskurs 5 upplever större trygghet och studiero (85%) än rikssnittet för åk 5.</p> <p>För årskurs 9 har resultatet försämrats avsevärt jämfört med år 2021 då resultaten var höga. Det finns elever som upplever studiemiljön ansträngande och att de blir störda av elever som inte följer ordningsreglerna. Ett arbete har initierats för att skapa struktur och tydlighet i undervisningen.</p> <p>Två studiecoacher har anställts inom ramen för ”Likvärdig skola” för ett motivationsskapande och stödjande arbete.</p> <p>En skillnad mellan mättillfällena är att den ena är kommunens egen enkät och den senaste är Skolinspektionens enkät. Frågorna i sig är dock detsamma. Även inom förskola och fritidshem anger vårdnadshavare att deras barn är trygga. Här är andel trygga eller mycket trygga barn inom förskolan 98 % och inom fritidshemmet 96,7 %. Förvaltningen och verksamheterna arbetar strukturerat, främst via likabehandlingsplanerna för att öka dessa siffror. Med det sagt så är det svårt att nå högre resultat inom förskola och fritidshem. Där bör målsättningen nu vara att fortsätta upprätthålla samma goda trygghet, även om målet alltid måste vara 100 trygga barn i våra verksamheter.</p> <p>För årskurs 3 finns inga nationella jämförelsesiffror då de nationella proven ställts in till följd av pandemin. Måluppfyllelsen är i allmänhet god, med visst undantag för elever med annat modersmål än svenska som har svårare att nå målen. På en av skolorna har det anställts en SVA-lärare inom ramen för ”Likvärdig skola”.</p> <p>För några av kommunens 4-6 enheter har man identifierat att frånvaro av personal under pandemin har påverkat kontinuitet och studiero på ett negativt sätt. Utvecklingsarbete för att stärka organisation och goda rutiner för elever och personal har initierats.</p> <p>Restriktioner p g a pandemin har även hindrat ett planerat arbete med syfte att skapa trygghet och delaktighet för Grundsärskolans eleverna på Altorpsskolan.</p> <p>Praktiken för högstadiet har ställts in till följd av pandemin, men eleverna i årskurs 8 har genomfört andra informativa aktiviteter tillsammans med företag och region.</p>
---	--

Nämndmål: Alla barn och elever ska känna sig trygga och uppleva studiero.

Titel	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Enkät åk 5	84 %	86 %	85%	100
Enkät åk 9	75 %	95%	70%	100
Enkät förskola	97 %	98 %	97%	100
Enkät fritidshem	98 %	97%	95%	100

Nämndmål: Alla elever har en meningsfull praktik.

Titel	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Enkät / SYV - som redovisar prao, praktik, APL		Praktik inställt till följd av pandemin	Praktik inställt till följd av pandemin	Praktik för åk 9 är inplanerad under våren

Nämndmål: Vi ska ha likvärdiga verksamheter med hög kvalitet.

Titel	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Jämförelse och analys av resultat: NP åk 3, åk 6, betyg åk 6.				
Betyg åk 6 (andel godkända i matematik)	90,1	90,6	86,9	Öka
Betyg åk 6 (andel godkända i svenska)	94,5	88,0	86,9	Öka

6. Herrljunga kommun främjar samarbete i hela kommunen.**Nämndmål: Vi har en bra samverkan med samtliga förvaltningar för att skapa goda pedagogiska verksamheter - vi arbetar utifrån barnkonsekvensanalyser.**

Sammanfattning och analys, nämndmål	<p>Inom förvaltningen sker den största delen av samverkan tillsammans med tekniska förvaltningen och kommunens IT-avdelning. Med tekniska förvaltningen sker samverkan kring kost, städ, vaktmästeri samt olika byggnationer/renoveringar i projektform.</p> <p>IT-avdelningen hanterar support och övrig IT-relaterad verksamhet.</p> <p>Utöver detta sker en ständigt pågående och viktig samverkan med socialtjänsten både på organisationsnivå och kring enskilda barn. Tillsammans med kommunens folkhälsostateg sker punktinsatser i form av kompetensutveckling bland annat gällande barnkonventionen, våldspreventivt arbete och suicidprevention.</p>
---	--

Titel	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Redovisa antal aktiviteter.				

En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant, och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande

<p>Övergripande sammanfattning och analys</p>	<p>Kulturskolan har ett stabilt underlag och många av deltagarna ingår i mer än en aktivitet/kurs. Utöver det så finns det även en kö, som kulturskolan inte kunnat korta under de senaste åren, inom enskilda kurser.</p> <p>Biblioteket har genomfört kulturarrangemang (42), vilket är i paritet med året innan. Verksamheten påverkas fortsatt av pandemin efterverkningar och det finns ett arbete med att återfå besökare till verksamheten.</p> <p>Inom IM-programmet (för de elever som inte har godkända betyg) deltar eleverna till vis del i praktik/APL beroende på individens studieplan och utifrån inriktning. Utöver ordinarie kurser genomför gymnasiet "livskunskap" med elever, för att rusta dem inför vuxenlivet och möjliggöra kloka karriärsväl och strategier för att uppnå dessa.</p> <p>Meritvärdet och måluppfyllelsen inom grundskolan (åk 9) försämrades jämfört med 2021 års höga nivå. Frånvaro, delvis kopplad till pandemin, bristande studiero samt upplevd stress i bedömningssituationer har påverkat resultatet. Sammantaget behöver skolorna arbeta för att främja närvaron, skapa strukturer för lärande samt ytterligare utveckla stödinsatser för att på så vis höja meritvärdet över tid.</p> <p>Andelen med gymnasieexamen inom 3 år är högre på yrkesförberedande program medan andelen har minskat något på högskoleförberedande program. Det som drar ner resultatet är eleverna inom IM-som inte lyckas ta examen inom 3 år. Kunskapskällan har genomgående förbättrat sina resultat, under den senaste perioden (en liten dipp föregående år). Där både meritvärde och genomströmningen ökat. Det finns fortsatt en förbättringspotential och även om meritvärdet idag ligger bland de 25 % i riket så är inte genomströmningen på samma nivå.</p>
---	--

7. Oavsett ålder ges möjlighet till livslångt lärande och god livskvalitet.

<p>Sammanfattning och analys, nämndmål</p>	<p>Trots pandemin har antalet deltagare vid kulturskolan ökat. Det finns även förbättringsutrymme där, då det finns köer inom enskilda kurser.</p> <p>Inom kulturarrangemang så har nivån gått ner sedan innan pandemin, men vi klarar ändå målsättningen om 40 arrangemang per år.</p> <p>Praktik främst inom APL på yrkesprogrammen har kunnat genomföras trots pandemin, även om en del utmaningar funnits på grund av pandemin.</p>
--	---

Nämndmål: Invånare ska erbjudas livslångt lärande och kulturella aktiviteter.

Titel	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Antal besökare / aktiviteter / deltagare					
Antal deltagare i kulturskolan	255	255	289	255	
Antal aktiviteter per deltagare	1,4	1,4	1,6	1,4	
Antal kulturaktiviteter	106	Mer än 40	43	Mer än 40	42
Antal boklån (0-19 år)	Ny statistik	20 000	20 849	20 000	22313

Nämndmål: Vi ska erbjuda aktiviteter som leder till studier eller arbete.

Titel	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål2023
Antal utom aktivitet				
<i>IM-elever har deltagit i praktik och inom yrkesprogrammen har APL genomförts</i>				

Nämndmål: Alla elever ska få behörighet till gymnasiets nationella program.

Titel	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Andel behöriga				
Betyg åk 9 (sammantagen meritpoäng)	204,8	232,0	193,0	220
Åk 9 elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	65,6	77,4	46,4	Öka (100)

8. Herrljunga kommun främjar ett aktivt och starkt lokalt näringsliv.

Sammanfattning och analys, nämndmål	Andelen med gymnasieexamen inom 3 år är högre på yrkesförberedande program medan andelen har minskat något på högskoleförberedande program. Det som drar ner resultatet är eleverna inom IM-som inte lyckas ta examen inom 3 år. Kunskapskällan har genomgående förbättrat sina resultat, under den senaste perioden (en liten dipp föregående år). Där både meritvärde och genomströmningen ökat. Det finns fortsatt en förbättringspotential och även om meritvärdet idag ligger bland de 25 % i riket så är inte genomströmningen på samma nivå. Kunskapskällan har initierat ett arbete för att bättre möta elevernas nivå samt i förekommande fall hjälpa eleverna med studiestruktur.
-------------------------------------	---

Nämndmål: Alla elever ska nå gymnasieexamen för vidare studier eller för anställningsbarhet.

Titel	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel med gymnasieexamen: 3 år,	67,6	65,4	68,9	75%
Andel med gymnasieexamen: 4 år,	61,0	73,2	71,2	75 %
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	75,9	84,2	78,4	90 %
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%)	76,5	78,3	84,2	80 %

Ombudgetering av investeringar 2022 för bildningsnämnden

Sammanfattning

I budget och verksamhetsplanen för 2022 fanns investeringsmedel för investeringar som inte är slutförda under 2022. I budget och verksamhetsplanen för 2023 finns inga resurser för dessa investeringar, dessa begärs därför ombudgeterade till 2023.

Det som föreslås ombudgeteras är inventarieinköp i samband med projektet för renovering av Altorpsskolan. Orsak är att projektet ej är färdigställt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-02-14
Ombudgetering investeringar 2022-12-31

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås godkänna överföring av bildningsnämnden outnyttjade investeringsmedel för 2022 till 2023.

Gabrielle Ek
Controller

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

DIARIENUMMER: UN 2023/2
FASTSTÄLLD/INSTANS: 2023-02-27
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2023-02-01
GILTIG TILL: -----
DOKUMENTANSVAR: Förvaltningschef

Ombudgetering investeringar 2022-12-31

Bildningsnämnden

**Herrljunga
kommun**

Innehåll

Projektbeskrivning.....	2
Projekt 3008 Inventarier Altorp.....	2

PROJ	URSPRBUDGET År	OMBUDG År	BUDGET År	UTFALL Ack	AVVIKELSE Ack
3008 Inventarier Altorp	500	0	500	0	500
Bildningsnämnd	500	0	500	0	500
	500	0	500	0	500

Projektbeskrivning

Projekt 3008 Inventarier Altorp

Inventarier till Altorpsskolan i samband med renovering.

Skäl för ombudgetering

Bildningsförvaltningen föreslår att de investeringsmedel som beslutats för projektet renovering av Altorpsskolan flyttas med till 2023. Orsaken är att medlen är ämnade till inredning och inventarier i samband med projektets iordningställande. Då byggnationen ännu ej är färdig så föreslås det att de 500 tkr för inventarier flyttas med till efterföljande budgetår.

Rapport av ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) andra halvåret 2022

Sammanfattning

Bestämmelserna om arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret förändrades i samband med ett förtydligande från informationsansvar till kommunala aktivitetsansvaret. Bestämmelserna har sin grund i skollagen (2010:800), förordningen (2006:39) om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar, gymnasieförordningen (2010:2039), Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2015:28) om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av det kommunala aktivitetsansvaret och Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2015:61) om innehållet i dokumentationen av insatser för de ungdomar som omfattas av kommunernas aktivitetsansvar.

Bildningsnämnden har ansvaret att identifiera och dokumentera de ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men inte deltar i undervisningen vid ett nationellt program i gymnasieskolan eller är inskriven på gymnasieskolans Introduktionsprogram. Nämndens ansvar är att hålla kontakten med dessa ungdomar och försöka motivera dem till att påbörja sina studier och genomföra en gymnasieutbildning. Kompletterande insatser ligger inom socialnämndens område och sköts av arbetsmarknadsenheten genom erbjudande av praktikplats eller arbete. Bildningsnämnden ska två gånger per år redovisa antalet ungdomar i åldersgruppen (16-20 år) som omfattas av registeransvaret till Statistiska centralbyrån (SCB).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-01-06.

Sammanställd redovisning av aktivitetsansvaret som redovisats till SCB.

Återrapport för det kommunala aktivitetsansvaret, från SCB.

Förslag till beslut

Rapporten godkänns.

Birgitta Fredriksson
Handläggare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Aktivitetsansvar rapporterat till SCB 2023-02-01

Studiebevis	Annan studieform. Grundskola, Folkhögskola, Utlandsstudier	Arbete + Praktik via KAA	Annan åtgärd	Ingen sysselsättning	Okänd	Samtal/SYV	Ansvar upphör under hösten 2022 Ej Fbf. eller 20 år	Antal individer
	5	4 + 5		13			4	31

Aktivitetsansvar rapporterat till SCB 2022-09-02

Studiebevis	Annan studieform	Arbete/Praktik	Annan åtgärd	Ingen sysselsättning	Okänd	Samtal/SYV	Ansvar upphör under våren 2022 Ej Fbf. eller 20 år	Antal individer
9	1	5	6			1	10	32

Studiebevis: Intygar vilka kurser eleven fått betyg i men innebär att eleven inte uppnått gymnasieexamen.

Annan Studieform: Studier inom en obligatorisk skolform (grundskola, grundsärskola), Komvux, folkhögskola, specialskola

Annan åtgärd: Föräldraledighet, sjukskrivning

Ingen sysselsättning: Inget av ovanstående

Okänd: Folkbokförda i Herrljunga kommun men har inte gått att nå

SysKontakt: Kontakt via samtal eller kontakt med Studie- och yrkesvägledare

Aktivitetsansvar upphört: Anledningen till att ungdomen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar

Ungdomen påbörjar eller återupptar studier på nationella program, fyller 20 år eller inte längre är folkbokförda i kommunen.

Redovisning av Kommunala aktivitetsansvaret sker två gånger per år till SCB, 1 februari och 1 september.

Tillsyn över fristående förskola- Påskliljan 2022

Sammanfattning

Tillsyn har genomförts på Föräldrakooperativet Påskliljan enligt skollagen 2010:800, 26 kap. 2§. Tillsynen har skett genom dokumentinsamling, verksamhetsbesök och intervjuer med rektor och representant för styrelsen.

Förskolan inryms i en villa och består av fem rum och kök. Förskolemiljön erbjuder barnen möjlighet till avvägd dagsrytm med både vila och aktivitet. Miljön är planerad för att inspirera till samspel och samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation. Delar av inomhusmiljön har fått förändrade ytskikt sedan föregående tillsynen 2020.

Vid tillsynen konstaterades att Föräldrakooperativet Påskliljan uppfyller tillsynens krav.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-01-31
Tillsynsrapport Påskliljan 2023-01-31

Förslag till beslut

Tillsynen av Föräldrakooperativet påskliljan godkänns och avslutas.

Erik Thaning
Utvecklingsledare

Expedieras till: Föräldrakooperativet påskliljan
För kännedom
till:

Tillsynsrapport

Efter tillsyn av

Föräldrakooperativet Påskliljan

enligt skollagen 2010:800, 26 kap. 2§.

Innehåll

Inledning	3
Tillsynen avser förskolan	3
Underlag	3
Beskrivning av förskolan	3
Organisation och ledning	4
Normer och värden	6
Omsorg, utveckling och lärande	6
Barns delaktighet och inflytande	7
Förskola och hem	7
Övergång och Samverkan	7
Uppföljning, utvärdering och utveckling	8
Rätt till stöd	9
Beslut	10
Bedömning av brist	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Åtgärder	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Inledning

Med tillsyn avses enligt skollagen 26 kap en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen. En kommun har ansvar för tillsyn över förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket. Tillsynen genomförs i enlighet med Skollagen samt med riktlinjer för tillsyn av fristående pedagogiska verksamheter i Herrljunga kommun, som antogs av BN 2020-02-24. Tillsynen inriktas på bedömning av kvaliteten och har till syfte att avgöra om verksamheten uppfyller statens krav enligt skollag och läroplan. Tillsynen handläggs av Utvecklingsledare, Bildningsförvaltningen.

Tillsynen avser förskolan

Föräldrakooperativet Påskliljan
Arvidsgårdsgatan 29
524 31 Herrljunga

Underlag

Tillsynen inleddes med att ett informationsbrev skickades ut till huvudman och rektor 2022-11-02. I brevet framgår hur tillsynen kommer att genomföras samt hur tidsplanen ser ut. Det skickades samtidigt ut en dokumentlista som är en förteckning på de underlag som begärs in samt de frågor som rektor och huvudman skall besvara. Dessa dokument skulle vara bildningsförvaltningen tillhanda senast 2022-12-14

Tillsynsbesök genomfördes 2022-11-18 där verksamheten observerades samt samtal fördes med rektor.

Intervju med huvudman och rektor hölls 2023-01-17 där förtydligande frågor ställdes utifrån den dokumentation som inkommit och granskats.

Innan beslut fattas av Bildningsnämnden har Föräldrakooperativet Påskliljan tagit del av tillsynsrapporten och givits möjlighet att lämna synpunkter i sakuppgifter.

Beskrivning av förskolan

Föräldrakooperativet Påskliljan har ingen speciell pedagogisk inriktning.

Förskolan inryms i en villa och består av fem rum och kök. Förskolemiljön erbjuder barnen möjlighet till avvägd dagsrytm med både vila och aktivitet. Miljön är planerad för att inspirera till samspel och samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation. Delar av inomhusmiljön har fått förändrade ytskikt sedan föregående tillsynen 2020.

Miljön erbjuder varierade aktiviteter i olika sammanhang vilket ger barnen förutsättningar att bredda sina lekmönster och val av aktiviteter.

Förskolan ligger i ett bostadsområde med närhet till skog och natur, vilken nyttjas regelbundet i den pedagogiska verksamheten. Barnen är ute varje förmiddag och i stor utsträckning även på eftermiddagar. Utemiljön är väl tillgodosedd med lekredskap och lekmaterial för att stimulera barnens fantasi och kreativitet och inbjuder till lek och lärande för barn i förskoleålder samt tillvaratar barnens olika intressen.

På Påskliljan lagas all mat från grunden. Den planeras utifrån att det skall vara en varierad matsedel och det finns en tydlig strävan efter att livsmedlen i så hög utsträckning som möjligt ska vara ekologisk, svensk och närodlat. Det finns ett medvetet arbete med att minska matsvinn. Genom att barnen tillfrågas om vad de vill ha på matsedeln ges de möjlighet att inflytande över vad som ska serveras på Påskliljan. Mattiderna på förskolan är fasta och jämnt fördelade över dagen.

Förskolan hade vid tillsynen 18 barn i åldrarna 1 – 5 år. Vid tillsynstillfället var fördelningen mellan pojkar (7) och flickor (11).

Förskolan har öppet klockan 6.30 - 17.00 och har stängt 3 till 4 veckor under sommaren. För att förskolan skall hålla öppet under semesterperioden skall det finnas ett tillsynsbehov från minst två familjer med sammanlagt minst tre barn. Förskolan har ett avtal med kommunen om att få köpa platser under de stängda veckorna om det finns behov av det.

Ansökan om plats sker till Bildningsförvaltningen i Herrljunga och förskolan följer kommunens köregler med undantag av syskonförtur. Verksamheten är öppen för alla barn.

Kooperativet erhåller kommunbidrag på lika villkor som den kommunala förskolan. Kommunbidraget utbetalas månadsvis efter det att Påskliljans föräldrakooperativ fakturerat kommunen.

Föräldraavgift betalas direkt till kooperativet och avgiften för barn i åldern 1 – 2 år är 1 200 kr/mån och för barn i åldern 3 - 5 år är den 1000 kr/ mån. Det finns en syskonrabatt som innebär att avgiften för två barn i verksamheten är 2000. Blöjor ingår i avgiften.

Inga brister avseende ekonomi konstateras i den dokumentation som lämnats in eller vid den intervju som hölls med kooperativets ordförande samt kooperativets konsult i ekonomiska frågor.

Organisation och ledning

Styrelsen består av fem personer. Vid sidan av uppdragen som ordförande, kassör och sekreterare finns även ansvarsområdena såsom husansvar, städansvar och trädgårdsansvar fördelat i styrelsen.

Styrelsemöten hålls varje månad och föräldramöten hålls varannan månad och Rektor deltar i samtliga. Hela personalgruppen deltar på årsstämman. Rektor och

ordförande i styrelsen uppger att det finns en tydlig rollfördelning mellan rektor och styrelse samt mellan föräldrar och styrelse och att det råder ett gott samarbetsklimat.

Styrelse och i förekommande fall föräldrar skriver på en sekretessförbindelse. Känsliga handlingar finns inlåsta i skåp på kontoret.

Medlemskap i föreningen är obligatoriskt för de vårdnadshavare som har sina barn inskrivna på förskolan. Vårdnadshavarna involveras i verksamheten på föräldramöten varannan månad. Föräldramötena protokollförs och informeras eventuellt frånvarande vårdnadshavare genom. Arbetsdagar då alla hjälps åt att iordningställa miljön både ute och inne förekommer regelbundet.

Huvudmannen köper in tjänster avseende ekonomi och HR-uppdrag genom ett företag ”Helpsome AB”. Martin Fredriksson, från Helpsome AB, är en rådgivande konsult i HR-frågor. Han genomför även medarbetarsamtal och lönesamtal.

I intervju med huvudmannen framgår att det även är detta företag som säkerställer att huvudmannen fullföljer sitt arbetsgivaransvar när det gäller eventuell rehabilitering för anställda.

Det finns inga delegationer inom föräldrakooperativet Påskliljan, alla beslut avseende HR-frågor fattas av styrelsen.

Personalen består av 4,56 årsarbetare, varav 0,2 tjänst är avsatt för Rektors uppdrag. Det finns utöver detta en tjänst som ansvarar för kost och lokalvård, 0,66.

Personalen består uteslutande av kvinnor. Rektor är legitimerad förskollärare och är pedagogiskt ansvarig och verksamhetsansvarig. Hon har varit anställd på förskolan sedan 2001 och är sedan 2008 anställd som förskolechef, sedan 2020 anställd som rektor och skolchef. Hon tillträdde rektorstjänsten innan skollagens krav om rektorsutbildning inom förskolan, varför det inte finns ett krav om rektorsutbildning för rektorn. Det finns tre legitimerade förskollärare anställda. En av dem är tjänstledig vid tillsynstillfället och på vikariatet är det anställt en nyexaminerad förskollärare. Förskolan har fåtal vikarier som de återkommande använder sig av vilket enligt rektor bidrar till trygghet och stabilitet. Öppning och stängning av förskolan sköts alltid av ordinarie personal. Skriftliga rutiner finns för introduktion av nyanställd personal.

Planering av den pedagogiska verksamheten sker vid planeringsmöten 2,5 timmar var fjärde vecka där all personal deltar den första timman och var fjärde vecka hålls personalmöten. Detta gör att personalen träffas varannan vecka i möten där verksamheten planeras. Förskollärare har 3 timmars planeringstid/vecka och övrig personal har 2 timmars planeringstid/vecka.

En årligt antagen kompetensutvecklingsplan finns för personalen. Under de senaste åren har kompetensutbildningen innehåll varit läroplanen, förskolans rikskonferens, litteraturstudier avseenden digitalisering och systematiskt

kvalitetsarbete. Personalen erbjuds att delta i kommunens studiedagar. Utbildning för personalen i brandskydd, HLR samt ergonomi genomförs vart tredje år.

Brister i arbetsmiljön för personal och barn tas upp på styrelse/föräldramöten eller via dialog med styrelsen (ansvarspersonen) däremellan. Bristerna åtgärdas på de arbetsdagar som kooperativet har. Är det akuta åtgärder som krävs åtgärdas det även däremellan.

Normer och värden

"Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang." Läroplan (Lpfö 18) för förskolan

Huvudmannen har ett förtydligande kring Påskliljans värdegrund där fokus läggs på trygghet, omsorg samt utveckling och lärande. Det finns även med ett kort resonemang kring vad och hur detta skall uppnås.

I intervju samt vid tillsynsbesöket framgår det av såväl den pedagogiska dokumentationen som av samtalet och den faktiska verksamheten att läroplanens mål för normer och värden är väl kända och att de är centrala i verksamheten.

Påskliljans föräldrakooperativ har en likabehandlingsplan som är upprättad 2022.

Omsorg, utveckling och lärande

"Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet." Läroplan (Lpfö 18) för förskolan.

Personalen intervjuar barnen samt observerar dem i verksamheten för att ha kunskapen som grund för vidare planering av verksamheten.

Rektor och de personal som intervjuades vid tillsynsbesöket visar på goda kunskaper kring läroplanens mål och formuleringar avseende omsorg, utveckling och lärande.

I verksamhetens samt i den pedagogiska dokumentationen syns många bevis på att Påskliljan får med läroplanens mål i sin planering och sitt genomförande.

Barns delaktighet och inflytande

”Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.” Läroplan (Lpfö 18) för förskolan

Rektor beskriver att barnen ges delaktighet och inflytande genom de samtal de har kring verksamheten. Hon beskriver även att barnen ges möjlighet att påverka val av matsedel, inköp av pedagogiskt material samt när det gäller aktiviteter.

Genom observationer och intervjuer ges barnen möjlighet till inflytande. Barnen får ta ansvar för olika uppgifter under sin vistelse på förskolan och ges på så vis förutsättningar att utveckla ansvarstagande.

Inför varje utvecklingssamtal genomförs det intervjuer med barnen där de får ge uttryck för vad de vill lära sig och vad de vill göra på förskolan. Inför samtalet får barnet och vårdnadshavarna med sig ett underlag som de skall samtala om innan mötet.

Förskola och hem

”För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.” Läroplan (Lpfö 18) för förskolan

Vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet och inflytande genom föräldramöten som hålls varannan månad då såväl vårdnadshavare som rektor, personal och styrelse medverkar.

Tidigare har det genomförts enkäter för att utvärdera hur vårdnadshavare uppfattar verksamheten. Det har inte gjorts de senare åren då huvudmannens bedömning är att de får denna information genom föräldramötena.

Föräldramötena är obligatoriska och välbesökta. Det skrivs informativa protokoll som ger möjlighet för frånvarande att ta del av den dialog som varit på mötena.

Det finns fastställda underlag för utvecklingssamtalen, som hålls två gånger per år. Frågorna har fokus såväl på barnets behov men även på vårdnadshavarnas förväntningar och önskemål på verksamheten.

Övergång och Samverkan

”Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande.

Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.” Läroplan (Lpfö 18) för förskolan

Påskliljan samarbetar med en annan enskild förskola. Förskolornas sex-åringar träffas 1–2 ggr/månad och har samarbetslekar mm. Syftet med detta samarbete är att Påskliljans sex-åringar skall lära känna fler av de barn som skall börja förskoleklass och fritids. Det görs även studiebesök på skolgården för att lära känna sin blivande skolmiljö.

Skolans specialpedagog hör av sig när skolan börjar planera för klassindelning samt fördelning på skolans fritidshem. Syftet med detta är att fånga upp den information som skolan behöver ha för att skolstarten skall bli gynnsam.

Personal från fritidshemmen kommer på besök till Påskliljan.

Skolans specialpedagog, tillsammans med den kommunala förskolans specialpedagog, bjuder in till ett möte där representanter från förskolorna samt blivande förskoleklass träffas. Syftet är att det ska bli ett pedagogiskt utbyte mellan förskolan och förskoleklass.

Samrådsmöten hålls inför skolstart vid behov. Då deltagar representanter från förskolan, vårdnadshavare samt mottagande personal på skolan.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

”Alla som ingår i arbetslaget ska utifrån sina roller genomföra utbildningen i enlighet med de nationella målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen.

För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull.

Syftet med utvärdering är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. Det handlar ytterst om att utveckla bättre arbetsprocesser, kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att leka, lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan. Det är analyserna av utvärderingens resultat som pekar ut väsentliga utvecklingsområden. All form av utvärdering ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Barn och föräldrar ska vara delaktiga i utvärdering och deras röster ska lyftas fram.”

Läroplan (Lpfö 18) för förskolan

Verksamhetsberättelse skrivs årligen av såväl styrelsen som av förskolan. Den är av en beskrivande karaktär och innehåller ingen utvärdering, analys eller åtgärder för utveckling.

Det finns en tydlig struktur i Påskliljans verksamhet avseende kvalitetsarbetet som genomförs på förskolenivå, där barn och vårdnadshavare ges möjlighet till inflytande. Den utgår från ett årshjul som uppger när verksamheten skall: planeras, följas upp och utvärderas/analyseras samt när barnintervjuer följt av utvecklingssamtal skall planeras och genomföras. Planeringen av verksamheten görs utifrån utvärdering och analys av verksamheten.

I intervju med huvudman framgår det att de upplever sig ha en god bild av kvalitetsarbetet genom att de har en fortlöpande dialog med rektor och personal vid de återkommande möten som genomförs. Efter föregående tillsyn har styrelsen (huvudmannen) korrigerat sin mötesstruktur och adderat punkter om systematiskt kvalitetsarbete och information från rektor vid samtliga styrelsemöten.

Styrelsen, rektor och personal har genomfört gemensamma utvärderingsaktiviteter, för att öka styrelsen förståelse och information om verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

Det finns skriftliga rutiner avseende klagomålshantering inom verksamheten som också innehåller information om att klagomål kan vända sig direkt till tillsynsmyndigheten Herrljunga kommun.

Rätt till stöd

På förskolan finns ingen specialpedagogisk kompetens för att stötta personalen i detta arbete. När behov uppkommer tar rektor upp detta med huvudmannen och beslut fattas om att köpa in tjänsten av kommunens specialpedagog för förskolan. Enligt rektor har det fungerat bra.

Det finns en upprättad plan för hur kommunikation och arbetet skall organiseras.

Vid behov skrivs en handlingsplan som skall kvalitetssäkra det särskilda stöd som beslutas för ett barn. Denna plan följs upp och utvärderas med jämna intervall.

Det finns även en handlingsplan till stöd för personalen vid orosanmälan till socialtjänst.

Vid tillsynstillfället fanns inget barn med annat modersmål än svenska.

Föregående tillsyns

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Datum: 2023-01-18
Diarienummer: 206/2022

Vid föregående tillsyn konstaterades 3 stycken brister, där huvudmannen inkommit med en skrivelse för ut de tänkt att åtgärda påtalade brister. Tillsynsansvarig bedömde åtgärden som tillräckliga och avslutade därmed föregående tillsyn. Bristerna gällde huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, benämning på rektor och skolchef, samt vissa avgifter.

Vid uppföljningen av dessa brister och dess åtgärder i samband med nuvarande tillsyn har tillsynsansvarig kunnat konstatera att bristerna korrigerats. Ett påpekande har lämnats om att rektor benämns förskolechef i enstaka dokument, detta har bedömt inte påverka helhetsbedömning inom ramen för tillsynen.

Beslut

Föräldrakooperativet Påskliljan bedöms inte ha några brister utifrån tillsynens lagkrav. Tillsynen avslutas därmed.

Uppföljning av internkontroll per 2022-12-31

Sammanfattning

Internkontroll är en ständigt pågående process som involverar alla i verksamheten, från högsta politiska ledning till den enskilde tjänstemannen. Det är en process som ska upptäcka och korrigera felaktigheter i agerande, som exempelvis felanvändning av resurser. Olika områden kontrolleras årligen efter den internkontrollplan bildningsnämnden fattat beslut om för 2021.

Det har inte framkommit avvikelser inom områdena Rättvisande redovisning och Kontroll av register. Gällande volymuppföljning mot barn-/ och elevpeng, har bildningsnämnden tilldelat 2 435 tkr för mycket budgetmedel utifrån verkligt barn- och elevantal.

Kontroll angående GDPR - Den samlade bedömningen är att förvaltningen delvis följer dataskyddsförordningen. 1 anmälningar har inkommit till förvaltningsrätten under året.

Utav 101 placeringar var alla placerade inom 4 månader (100%).

Gällande skolpliktsbevakningen finns det ett behov av att skärpa vissa riktlinjer. Avvikelser har påträffats inom modersmål, där andelen elever får den undervisning de ansökt om minskat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-02-10

Uppföljning av internkontroll per 2023-02-10

Förslag till beslut

Internkontroll per 2022-08-31 godkänns.

Gabrielle Ek
Controller

DIARIENUMMER: UN 8/2021

FASTSTÄLLD:

VERSION: 1

SENAST REVIDERAD: 2023-02-08

GILTIG TILL:

DOKUMENTANSVAR: Controller

Uppföljning internkontroll 2022-12-31

Bildningsnämnden

Herrljunga
kommun

Inledning

Intern kontroll är en ständigt pågående process som involverar alla i verksamheten från högsta politiska ledning till den enskilde tjänstemannen. Det är en process som ska upptäcka och korrigera felaktigheter i agerandet, som exempelvis felanvändning av resurser. Det kan leda till att både allvarliga och kostsamma misstag kan undvikas. Den interna kontrollen är som mest effektiv när den är en integrerad del av verksamheten.

Kommunfullmäktige har antagit reglemente för intern kontroll 2016-09-06. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret och ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala förvaltningarna. Nämnderna har ansvaret för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde. Nämnderna och kommunstyrelsen ska varje år anta en internkontrollplan. Regler och anvisningar ska antas för respektive nämnd.

Ärende 7

Ansvarig Nämnd	Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning ¹	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
BN	Rättvisande redovisning	Kontroll av representationskonton	2	Controller	Avvikelse förekommer inte
BN	Volymuppföljning mot barn/elevpeng (snitt under perioden)	Vid delår och årsbokslut	4	Controller	Verksamheterna har tilldelats för mycket budgetmedel utifrån verkligt antal barn- och elevantal.
BN	Kontroll av register	Kontroll av GDPR och sekretesshandlingar	6	Handläggare	2 personuppgifts-incidenter har inrapporterats. 1 har gått vidare till IMY.
BN	Myndighetsbeslut	Uppföljning av överklagande beslut	4	Bildningschef Handläggare	Ett myndighetsbeslut har överklagats till Förvaltningsrätten.
BN	Kötid till förskolan	Uppföljning av kötider	12	Bildningschef	Utav årets 101 placeringar var alla placerade inom 4 månader (100%)
BN	Rättssäkra betyg	Skillnad slutbetyg och nationellt prov. Myndighetsutövningen i samband med betygssättning.	8	Utvecklingsledare, Bildningschef	Inga nya siffror för året 2021 finns att tillgå till följd av nationellt beslut
BN	Att rutinerna för skolpliktsbevakning inte följs.	Att rutiner för närvarokontroll följs och att relevanta åtgärder sätts in. Sker en gång per år.	8	Utvecklingsledare Bildningschef	Ett utvecklingsområde finns. Pandemin har påverkat frånvaron i hög utsträckning
BN	Andel elever som ansökt och har rätt till modersmålsundervisning som erhåller modersmålsundervisning	Årsbokslut	6	Utvecklingsledare	Vi erbjuder inte M undervisning till alla som har rätt till det. Inte heller i minoritetsspråk.

Bildningsnämnden - Intern kontroll ska genomföras av följande processer där risker har identifierats:

¹ Se skala för risk och väsentlighetsbedömning

Frekvens

Samtliga kontrollmoment följs upp två gånger om året och rapporteras till nämnden i samband med delårsbokslutet och bokslutet. Om felaktigheter upptäcks tidigare så ska de rapporteras till nämnden så snart som möjligt. Avvikelse ska kommenteras och följas av en föreslagen åtgärd.

Redovisning av kontrollområden:

1. Rättvisande redovisning - Kontroll av representationskonton.

Under representationskonton redovisas kostnader som härrör till kommunens representationer. Det finns två typer av konton för representationskonton, övrig samt personal. För samtliga representationskonton skall det utöver det ordinarie fakturaunderlaget framgå ändamål och deltagare.

Övrig representation

För övrig representation ska kostnaden ha direkt samband med kommunens verksamhet. Representationskostnader som debiteras detta konto ska vara ett uttryck för sedvanlig gästfrihet i form av värdskap till exempel i samband med vänortsbesök. Det kan vara fakturor som hotell, mat, biljetter och dylikt.

- Övrig representation har ett utfall per den 31/12–2022 om 9 665 kronor.
- Antal bokförda fakturor: 14st externa leverantörsfakturor.
- Antal granskade: 2st fakturor med större belopp.
- Utvalda leverantörsfakturor: 21212920 och 21216304

Kommentar: samtliga fakturor innehåller både ändamål och deltagarförteckning.

Personalrepresentation

Det andra representationskontot är personalrepresentation. På detta konto redovisas representation för anställda i samband med informationsmöten, personalfester m.m. Kontot kan ses som personalvård från kommunen som arbetsgivare. Exempel på kostnader, mat, biljetter och dylikt.

Personalrepresentation har ett utfall per den 31/12–2022 om 413 327 kronor.

Antal bokförda fakturor: 193st externa leverantörsfakturor.

Antal granskade: De 5 största fakturorna

Utvalda leverantörsfakturor: 21215475, 21220689, 21220366, 21214782, 21220949

Kommentar: samtliga fakturor innehåller både ändamål och deltagarförteckning.

2. Volymuppföljning mot barn/elevpeng (snitt under perioden)

Volymuppföljningen mot barn/elevpeng skall visa hur fördelningen av den interna budgeten överensstämmer mot den budgeterade volymen ute på

enheterna. Avvikelser av färre/ fler barn/elever visar på hur väl resursfördelningen överensstämmer med utfallet. Exempel:

Grundskola 1 startar med 20 stycken elever, varje månad minskar elevantalet med en elev. I december är utfallet 8 elever och snittet för helåret 14 elever.

Grundskola 2 startar med 12 stycken elever, varje månad ökar dock elevantalet med en elev. I december är utfallet 24 elever och snittet för helåret 18 elever.

Nedan listats hur väl respektive förskolor, fritidshem och skolor i Herrljunga överensstämmer med den interna resursfördelningen efter 12 månader. För att göra det överskådligt listas enheterna i rangordning efter att ha fått för mycket tilldelning respektive för lite.

I tabellerna skall det dock klargöras att vissa verksamheter uppfyller det faktiska barn/elevantalet. Dock skiljer sig barnpengen markant mellan heltid/deltid/ålder vilket har en stor inverkan av utfall kontra budgettilldelning.

(Belopp anges i tkr)

Grundskola	Belopp för mycket 12 månader (+)	Utfall elever	Budget volym
Horsby 4-6	+373	160	167
Altorp 7-9	+328	319	325
Eggvena	+168	65	68
Horsby F-3	+113	197	199
Molla	+77	39	41
Hudene	+18	89	90
Totalt	+1 077	869	890

Grundskola	Belopp för lite 12 månader (-)	Utfall elever	Budget volym
Od	-232	55	50
Eriksberg	-83	60	58
Mörlanda	-57	129	127
Totalt	-372	244	235

Förskola	Belopp för mycket 12 månader (+)	Utfall barn	Budget volym
----------	-------------------------------------	-------------	--------------

Ugglan	+707	47	60
Molla	+356	36	40
Od	+178	27	29
Hudene	+123	27	30
Eggvena	+22	17	17
Eriksberg	+13	18	18
Totalt	+1 399	172	194

Förskola	Belopp för lite 12 månader (-)	Utfall barn	Budget volym
Horsby	-280	127	119
Mörlanda	-50	57	52
Totalt	-330	184	171

Fritidshem	Belopp för mycket 12 månader (+)	Utfall elever	Budget volym
Horsby F-3	+397	156	180
Mörlanda	+281	73	78
Hudene	+239	64	72
Eriksberg	+173	38	41
Molla	+16	23	23
Totalt	+1 106	354	394

Fritidshem	Belopp för lite 12 månader (-)	Utfall elever	Budget volym
Horsby 4-6	-182	49	38
Od	-153	42	37
Eggvena	-110	53	50
Totalt	-445	144	125

Sammanfattning

Tabellerna redogör hur fördelningen ser ut inom de olika verksamheterna med volymutfall kontra budgettilldelning. Syftet är att detta ska ge en jämförelse mellan prognos och faktiskt antal barn och elever samt som indikation för inte minst framtida prognoser av barn/elevantal.

Grundskolorna har tilldelats en för hög budget om 705 tkr (1 077–372). Förskolorna har också tilldelats en för hög budget om 1 069 tkr (1 399–1 069). Även fritidshemmen har tilldelats en för hög budget om 661 tkr (1 106–445).

Totalt har 2 435 tkr för mycket budget tilldelats intern inom bildningsförvaltningen utifrån verkligt barn- och elevantal. Detta har inte en direkt påverkan på om nämnden har fått för mycket eller för lite medel i kommunbidraget.

3. Kontroll av GDPR

Under de senaste åren har förvaltningen stämt av att sekretesshanteringen varit korrekt i förvaltningen. Inför 2020 ändrades fokus till att säkerställa personuppgifter hanteringen i och med den nya dataskyddsförordningen.

Förvaltningen genomför tillsammans med övriga förvaltningen och Boråsregionens dataskyddsombud en kartläggning av varje förvaltningsarbete. Vid årets granskning låg fokus på personuppgifter, persouppgiftsbehandlingar och registerförteckning/behandlingsregister.

Totalt granskades förvaltningen på 18 punkter. På 7 av dessa hade förvaltningen säkerställt ett fullgott arbete i enlighet med dataskyddsförordningen. Inom flera området pågår ett utvecklingsarbete. Två Personincidentrapporteringar har registrerats varav en har anmälts till Integrationsskyddsmyndigheten (IMY). Beslut har kommit från Integrationsskyddsmyndigheten att de avslutar ärendet.

Den samlade bedömningen är att förvaltningen delvis följer dataskyddsförordningen.

4. Myndighetsbeslut

En ansökan gällande skolskjuts har överklagats till Förvaltningsrätten med förvaltningsbesvär då det gällde ansökan om skolskjuts till anvisad skola. Skolskjutsorganisationen har inför vårterminen 2022 omorganiserats på grund av att elever har flyttat. Därav körs inte längre en anslutningsskjuts och skolskjutshållplatsen har flyttats för att överensstämja med Herrljunga kommuns skolskjutsriktlinjer.

Dom från Förvaltningsrätten har inkommit till bildningsförvaltningen där man meddelar att överklagandet ska avslås.

5. Kötid till förskolan

Under perioden 2022-01-01 – 2022-06-30 placerades 26 barn i vår kommunala verksamhet, varav 2 var från annan kommun. Alla erbjöds plats inom fyra månader förutom ett av barnen från annan kommun, men de erbjöds ju endast plats då plats finnes. Barnet hade haft placering i den egna kommunen. 4 av de 26 barnen erbjöds inte sitt förstahandsalternativ. 4 barn placerades på våra fristående förskolor.

Under perioden 2022-07-01 – 2022-12-31 placerades 75 barn i vår kommunala verksamhet. Alla erbjöds plats inom fyra månader. 6 av de 75 barnen erbjöds inte sitt förstahandsalternativ. 10 barn placerades också på våra fristående förskolor. 3 barn folkbokförda i Herrljunga kommun valde under hösten att börja i förskola i annan kommun.

Totalt placerades det 101 barn under 2022

6. Rättssäkra betyg - Skillnad slutbetyg och nationellt prov. Myndighetsutövningen i samband med betygssättning.

Ämne	Svenska				Matematik				Engelska			
	Antal elever med provbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget			Antal elever med provbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget			Antal elever med provbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget		
		Lägre	Lika	Högre		Lägre	Lika	Högre		Lägre	Lika	Högre
Riket, Samtliga	91411	6,2	58,4	35,4	103711	1,2	64,3	34,5	104303	14,6	75,1	10,3
Riket, Flickor	44802	5	55,1	39,9	49964	0,9	61,1	38	50 451	11,7	76,1	12,2
Riket, Pojkar	46609	7,3	61,6	31,1	53747	1,4	67,3	31,2	53 852	17,4	74,1	8,6
Herrljunga, Samtliga	77	5,2	48,1	46,8	78	1,3	71,8	26,9	73	19,2	68,5	12,3
Herrljunga, Flickor	46	.	45,7	54,3	47	2,1	68,1	29,8	46	17,4	63	19,6
Herrljunga, Pojkar	31	12,9	51,6	35,5	31	.	77,4	22,6	27	22,2	77,8	.

I ämnet svenska noteras en avvikelse gentemot riket då fler elever i Herrljunga har erhållit ett högre slutbetyg än vad nationellt prov påvisar. 46,8% av eleverna har fått ett högre betyg jämfört med riket 35,4%.

I ämnet matematik är slutbetygen mer samstämmiga med resultatet på nationellt prov. 26,9% av eleverna har fått ett högre betyg jämfört med riket 34,5%.

I ämnet engelska är slutbetygen samstämmiga med resultatet på nationellt prov och med statistiken över riket.

7. Risk för att rutinerna för skolpliktsbevakning inte följs.

Pandemin har fortsatt påverkat skolfrånvaron, framförallt under våren 2022. Under hösten ser vi en efterdyning där frånvaron inte gått ner till samma nivåer som innan pandemin. Vi bedömer att antalet elever som har skoldistanserat sig har ökat under perioden, men att inga anmälningar i detta avseende inkommit till huvudman. Vi kan således förmoda en brist i rutinefterlevnaden. Insatser planeras för att åtgärda detta under 2023.

8. Andel elever som har rätt till modersmålsundervisning och som erhåller modersmålsundervisning.

Kommunen har skyldighet att erbjuda modersmålsundervisning om det finns minst 5 elever som har samma modersmål och det finns lärarkompetens i ämnet. När det gäller minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani och samiska så har de en stark ställning och där har kommunen skyldighet att erbjuda modersmålsundervisning om 1 elev önskar det.

Antal ansökningar 2022: 127st elever

Antal erbjudna 2022: 42 st elever Arabiska 27, Ryska 6 och Albanska 9.

I minoritetsspråket romani erbjuds ingen undervisning trots flera ansökningar. Annonsering sker regelbundet men ingen med rätt kompetens har sökt. I engelska har ingen undervisning startat ännu. Rekrytering pågår. I övrigt är det för få elever per språk.

Initiativärende gällande samverkan om modersmålsundervisning

Sammanfattning

Syftet med modersmålsundervisning är att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. Modersmålet har stor betydelse för elevens utveckling och ger bra förutsättningar att lära sig svenska och andra ämnen.

För att skapa förutsättningar att anordna modersmålsundervisning i fler språk behövs ett större elevunderlag som möjliggör en mer relevant organisation. En samverkan med Vårgårda kommun skulle innebära bättre förutsättningar för att anordna modersmålsundervisning i fler språk för fler elever.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse i ärendet daterad 2023-02-16

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut

Bildningsförvaltning ges uppdrag att undersöka möjligheterna till en gemensam organisation med Vårgårda kommun för modersmålsundervisning.

Ronny Norrman (S)
Ordförande

Carin Martinsson (M)
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Bakgrund

Läsåret 2022–2023 har det inkommit sammanlagt 127 ansökningar om modersmålsundervisning i Herrljunga kommun. Av dessa har i nuläget 42 elever kunnat erbjudas undervisning i språken arabiska, ryska och albanska. Ytterligare 59 elever är berättigade till modersmålsundervisning i olika språk men där har inte lämplig lärare kunnat rekryteras. Det föreligger svårigheter för en liten kommun att kunna rekrytera modersmåls lärare då underlaget är begränsat och tjänsterna därför blir av mindre omfattning. En samverkan med Vårgårda kommun skulle ge förutsättningar att anordna undervisning i flera språk. Det finns även organisatoriska fördelar med en sådan samverkan.

Bestämmelserna avseende modersmålsundervisning regleras i Skollagen 10 kap 7§ och i Skolförordningen 5 kap 10§.

I styrdokumenterna framgår att huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning om:

1. minst fem elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i språket önskar sådan undervisning, och
2. det finns en lämplig lärare

FN:s Barnkonvention

Flera av artiklarna i FN:s Barnkonvention påtalar barns rätt till utbildning, utveckling och rätten till sitt eget språk.

Art 28 Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.

Art 29 Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.

Art 30 Barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.

Regionhälsan
Ungdomsmottagningarna
Västra Götalandsregionen
2023-01-31

Verksamhetsberättelse 2022

Ungdomsmottagningarna

2023-01-31

Lena Stenfeldt

Områdeschef/verksamhetschef

Uppföljning av vårdöverenskommelse med Hälso-och sjukvårdsnämnd Södra 2022

Bollebygd, Borås, Mark, Herrljunga, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn

Ungdomsmottagningarna

Västra Götalandsregionen är föregångare i landet med att ha en stor och samlad organisation för det viktiga arbete som ungdomsmottagningar utför.

I september kunde vi äntligen efter drygt två års väntan (på grund av pandemi) genomföra en konferens för alla våra 56 mottagningar och ca 250 medarbetare.

Något som var planerat i samband med organisationsförändringen maj-2020 då Göteborgs ungdomsmottagningar, Hälsum och Mottagning Unga Män gjorde en verksamhetsövergång till VGR. Konferensen var mycket uppskattad och värdefull för verksamheten.

Tillsammans fortsätter vi nu att bygga framtidens ungdomsmottagningar i Västra Götalandsregionen

Statistik

[Samlad årsstatistik UM Södra nämnden 2022 \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Övergripande uppdrag

Ungdomsmottagningarna är en lågtröskelverksamhet. Verksamheten ska förmedla kunskap och information. På den unges uppdrag kan vi erbjuda tidiga insatser i form av stöd och behandling inom områdena sexuell, reproduktiv, psykosocial och psykisk hälsa. De övergripande målen för ungdomsmottagningarnas verksamhet är:

- Förbättra ungas fysiska och psykiska hälsa
- Stärka ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter (SRHR)

Värdegrund för ungdomsmottagningarna

Ungdomar som söker sig till mottagningen ska känna sig sedda, trygga och tillitsfulla i mötet. De ska också uppleva att deras frågor och problem blir respekterade och tagna på allvar. Ungdomarna ska uppleva att de blir bemötta och behandlade på ett likvärdigt sätt och får likvärdig tillgång till mottagningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder. Ett normmedvetet förhållningssätt präglar verksamheten för att alla unga ska känna sig inkluderade och välkomna.

Grundläggande för verksamheten är Barnkonventionen och FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Verksamhet

Förändringar, utveckling och utmaningar

- Även under 2022 har Covid-19 pandemin påverkat oss. Ungdomsmottagningarna har fått ställa om verksamheten vid några tillfällen då några barnmorskor behövt bemanna förlossning och BB. Det har påverkat tillgängligheten för regionens ungdomar till preventivmedel och vård relaterad till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.
- Verksamheten har fortsatt utveckla digitala besöksformer samt digitala möjligheter till utåtriktad verksamhet.
- Ungdomsmottagningarnas Online-mottagning är idag en etablerad verksamhet med stabil arbetsgrupp och en långsiktig satsning på utveckling och utbildning. Besöksantalet för 2022 är att jämföra med 2021 vilket innebär att denna sökväg uppskattas trots att vi nu inte har samma pandemirestriktioner för fysiska besök.
- Mottagningarna har till största del kunnat vara öppna men arbetet har anpassats efter rådande situation och rekommendationer.
- Alla mottagningar har webbkningsbara tider.
- Drop-in till mottagningarna har kunnat återinföras.
- Att hjälpa ungdomar via telefonsamtal är idag en del av verksamheten. Dock har problemet med nytt telefonsystem (Telia ACE) påverkat vår möjlighet att följa tillgängligheten via telefon på ett tillfredsställande sätt.
- Den utåtriktade verksamheten med fysiska besök på skolorna har återupptagits under hösten men även digitala möten med skolklasser har använts för att tillgodose behovet av information/undervisning.

Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar (FSUM) i samarbete med företaget Payoff AB tagit fram en samhällsekonomisk rapport. Sammanfattningsvis så visar den att ungdomsmottagning är en mycket kostnadseffektiv verksamhet. Att hjälpa ungdomar tidigt i livet kan bespara samhället stora ekonomiska kostnader och dessutom bespara ungdomen fysiskt och psykiskt lidande.

Rapporten presenterades för politiker och berörda tjänstemän i mars 2022.

Särskilda satsningar som verksamheten genomfört

För sjunde året har ungdomsmottagningarna i VGR tagit del av en särskild satsning med statliga medel via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Medlen är direkt riktade till ungdomsmottagningarna för att främja barn och ungas psykiska hälsa. Satsningen möjliggör att UM kan driva en Onlinemottagning samt kunnat öka bemanning för högre tillgänglighet.

En stor utmaning och osäkerhet är att besked om de statliga satsningarna för kommande år beslutas sent (december) för kommande år. Det ger verksamheten en ekonomisk otrygghet och utmaning. Om medlen skulle utebli behöver delar av verksamheten i princip stängas ned omgående.

Mottagningar för Unga Män (MUM) i Göteborg, är en etablerad verksamhet sedan drygt 20 år och har vårdöverenskommelse.

Syftet med MUM är att öka möjligheten för unga män (18–30 år) att ta ansvar för sina relationer och/eller sin sexualitet och förebygga spridning av sexuellt överförbara infektioner.

MUM drivs sedan några år i projektform med utbudspunkter i Skövde, Trollhättan och Borås. Satsningarna har möjliggjorts med ytterligare SKR-medel riktade till ”integration för unga män” där östra, norra respektive södra hälso- och sjukvårdsnämnderna beslutat att tilldela de medlen till ungdomsmottagningarna i respektive nämndområde.

Under 2022 har också västra hälso- och sjukvårdsnämnden tilldelat medel för att i projektform starta MUM-liknande verksamhet i Alingsås och Kungälv.

För att säkerställa jämlik vård för unga män så är vår förhoppning är att alla MUM i VGR framöver kommer att ingå i Vårdöverenskommelse med hälso- och sjukvårdsnämnden.

Mini-Maria är etablerad i Göteborg sedan många år med ett delat huvudmannaskap mellan Göteborgs Stad och Psykiatri/ Sahlgrenska. Verksamheten syftar till att ge stöd till ungdomar som har problem med alkohol, droger och spel.

Mini-Maria startas nu upp i hela regionen och med Regionhälsan som huvudman för den medicinska delen. Regionhälsan har uppdrag i Vårdöverenskommelser, att i samverkan med kommuner, bedriva integrerad verksamhet Mini-Maria.

- Sedan 2021 finns Mini-Maria i södra nämndområdet
- Hösten 2022 har Mini-Maria startat upp i västra nämndområdet
- Uppstartsprojekt pågår också i norra och östra nämndområdet där mottagningar planeras starta under 2023.

Kundenkät

Ungdomsmottagningarna har deltagit i att ta fram och genomföra en kundenkät (ett samarbete mellan Regionhälsan och företaget Key for care). Det utvecklingsarbetet fortgår. Enkäten ”Tyck till” har tyvärr inte kunnat användas fullt ut under året, på grund av tekniska problem. De få svar som ändå inkommit visar på en stor kundnöjdhet. En brukarenkät kommer att genomföras under våren 2023.

Samverkan

Samverkan sker inom ramen för Vårdsamverkan. Utöver det är lokal samverkan viktig med de aktörer i kommuner och regionen som har uppdraget att möta målgruppen ungdomar/unga vuxna.

En revidering av nuvarande ”Inriktningsdokument för Ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018 - 2022”, är påbörjat och kommer inom kort att skickas ut på remiss. Dokumentet är rekommenderat av samrådsorganet för Västra Götalandsregionen och VästKom sedan 2017.

Det är ett övergripande samverkansavtal mellan ovanstående parter och kommer att ligga till grund för samverkansavtalen mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och de 49

kommunerna i VGR.

Det är önskvärt med en enklare finansieringsmodell än den idag rådande fördelningen mellan varje kommun och VGR. Mycket tid och kraft behöver i nuläget ägnas åt avtal och ekonomiska uträkningar. En modell med "ungdomspeng" vore att föredra eftersom VGR är huvudman och då lättare kan styra mot en jämlik vård i hela regionen

Övrigt som verksamheten vill belysa

- För att säkerställa jämlik vård för unga män så är vår förhoppning är att alla MUM i VGR framöver kommer att ingå i Vårdöverenskommelse med hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Inom regionområdet Ungdomsmottagningar har vi under de senaste åren startat upp nya MUM och Mini-Maria. Vi märker nu en påverkan av ledning och styrning inom organisationen för ungdomsmottagningarna. Med det krävs också en organisationsförändring gällande enhetschefer som kan ersätta befintliga chefer i det utökade uppdraget. Kartläggning och översyn av enhetschefsuppdraget pågår.
- Gällande kompetensförsörjning har ungdomsmottagningarna viss svårighet att rekrytera barnmorskor. Ett försök att avhjälpa det är en fortsatt satsning på utbildningstjänster till barnmorska.
- Många av våra lokaler inte är anpassade för den verksamhet som vi bedriver. De är trånga och lever inte upp till dagens krav på tillgänglighet, sekretess och hygienstandard. Flertalet lokalprojekt pågår vilket också leder till ökade lokalkostnader för verksamheterna.

2023-01-02

Verksamhetsberättelse Herrljunga Ungdomsmottagning 2022

Utåtriktat arbete:

- Vårterminen 2022 erbjöd ungdomsmottagningen alla årskurs 8 fysiskt studiebesök på skola. 5/ 5 st genomfördes.
- Höstterminen 2022 har vi erbjudit alla årskurs 8 studiebesök på ungdomsmottagningen. Inget genomfördes då ungdomsmottagningen kommer träffa årskurs 8 5 klasser våren 2023.
- Deltagit i HBTQ vecka.

Samverkan med kommunen och förebyggande verksamheter:

Vuxenpsykiatri	NOSAM Herrljunga
BUP	Socialmedicinsk mottagning
UPH	Utväg södra Älvsborg
Socialtjänsten	Abortmottagning
Elevhälsan	Lundströmsmottagningen
Vårdcentral, 1 st	Gynmottagning

Vår arbetsgrupp består av ett tvärprofessionellt team som arbetar utifrån en helhetssyn på ungdomars uppdrag. I arbetsgruppen finns barnmorskor, sjuksköterska, kuratorer, psykologer och undersköterska.

Följande utbildningar till medarbetare:

FSUM-konferens	Heder
Miljöutbildning	INTEGRATIVE BEHAVIORAL COUPLE THERAPY
Suicidföreläsning	Smittspårning
Utbildning antikceptionsdag för barnmorska	Barnkonventionen
Utväg södra Älvsborg	2 Andrologi
1 medarbetare grundläggande psykoterapiutbildning. 1 medarbetare leg psykoterapiutbildning	Brandskyddsutbildning/ säkerhetsutbildning
Digital utbildning i förbättringskunskap.	SRHR
VKV utbildningsdag 16 nov	IntrUM
HLR	Funkisutbildning

Meddelande 1

2 medarbetare första hjälpen suicidprevention	1 medarbetare instruktör i första hjälpen suicidprevention
SIP utbildning	

Linda Ödman
Enhetschef
Mobil: 072-2045342
linda.odman@vgregion.se

Ungdomsmottagningarna Alingsås, Lerum, Herrljunga och Vårgårda
Västra Götalandsregionen
Adress: Göteborgsvägen 12
441 32 Alingsås
www.vgregion.se/alingsasungdomsmottagning